

DRAUGAS

2ND CLASS
DECEMBER 28 1993

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, GRUODIS - DECEMBER 28, 1993

Nr. 249

Nutrūko Lietuvos užsienio politikos testinimas

Vilnius, gruodžio 23 d. (AGEP) - Lietuvos Krikščionių Demokratų Partijos vardu gruodžio 22 d. Algirdas Saudargas išėjo, kad jau yra nutrūkęs iki šiol deklaruotas Lietuvos užsienio politikos testinimas su buvusiu vyriausybe ir kad Seimas nepriimtų dabar svarstomo nepaprastosios padėties įstatymo.

Primines LKDP pagrindines nuostatas bei kitus per praėjusius metus padarytus partijos pasisakymus, įspėjančius dėl vykstančio Lietuvos politikos orientavimo į Rytus, Saudargas nurodė, jog ir paskutiniuoju metu Krikščionių Demokratų frakcija Seime aktyviai išliepė į skubotai paskelbtą gruodžio 13 d. užsienio reikalų komiteto posėdį, kuriame ketinta svarstyti užsienio politikos koncepciją ir pristatė komiteto nariams minėtų dokumentų kopijas. Deja, sakė Saudargas, komiteto posėdžiui nebuvo pateiktas joks projektas ir posėdis neįvyko.

Nepaisant to, LKDP pritaria siūlymui pavaršio sesijoje Seime svarstyti vyriausybės paruoštą užsienio politikos koncepciją ir šiam svarstymui nedelsdama pradeda ruošti. Tačiau, pareiškė Saudargas, šiam posėdžiui pateiktas Seimo rezoliucijos projektas yra traktuojamas kaip tuščia deklaracija ir Krikščionių Demokratų frakcija jo nesvarsto.

Kalbėdamas Seimo posėdyje Algirdas Saudargas vyriausybei priminė:

- Pagrindinės Lietuvos partijos yra sutarusios, kad Lietuvai yra būtina stoti į NATO, ir patvirtinusios šį savo sutarimą įgaliojant atstovų parašais spalio 5 dieną.

- Rusija nuolat didina spaudimą, kad NATO nebūtų plečiamas rytų kryptimi.

- NATO šalys bei pareigūnai ne kartą yra pareiškę ir turėtų patvirtinti savo viršūnių susitikime 1994 m. sausio mėnesį, kad nepripažįsta Rusijai teisės vetuoti savo sprendimo priimti naujus narius.

- NATO šalys palaiko JAV „Partnerystės taikai“ pasiūlymą ir suteiks Vidurio ir Rytų Europos šalims galimybę dvišaliai susitarimais pradėti integraciją į NATO procesą.

- Ne kartą buvo pabrėžta, kad viskas priklausys nuo pačių stojančių šalių ryžto ir apsisprendimo.

Saudargas priminė buvusios vyriausybės ir Aukščiausiosios Tarybos priimtus savarankiškus sprendimus dėl nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo, Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos tvarkarašio ir dėl Lietuvos stojimo į Europos Tarybą.

„Visais šiais atvejais Lietuvos sprendimai ne tik nepakenkė Latvijai ir Estijai spresti panašias jų problemas, bet žymiai tą darbą palengvino“, pabrėžė Saudargas.

„Iki šiol dabartinė Lietuvos vadovybė, nors ir aiškiai neišsakydama savo užsienio politikos, laikėsi deklaruoto testinimo principo“, kalbėjo Saudargas. „Dabar pradėta skelbti iš principo nauja užsienio politika: (1) Lietuvos vadovai aiškiai ir kategoriškai patys uždraudė Lietuvai vienai pačiai stoti į NATO. (2) Lietuvos vadovai pareiškė ketinimą natf terminalą statyti kaimyninėje šalyje, kuri yra žymiai didesnėje tiesioginėje grėsmėje, negu Lietuva“.

„Tai yra Lietuvos suvereniteto apribojimai, keliantys grėsmę Lietuvos saugumui bei vedantys į gyvybinių Lietuvos interesų išdavimą“, išėjo Saudargas LKDP vardu. „Tam Lietuvos vadovai mandato neturi ir padarę galutinius sprendimus taps asmeniškai atsakingi“.

Baigdamas Algirdas Saudargas pareiškė Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos apgailestavimą, kad kvietimas dalyvauti Lietuvos politikos svarstymui buvo neatsakytas, o „priešingai, toliau tvirtinama vienpartinė politika“.

Jis priminė, jog savo Trečiojoje konferencijoje LKDP yra pareiškusi, jog jau dabar veikia „grėsmės demokratijai sąlygomis“. „Jeigu bus priimtas nepaprastosios padėties įstatymas, kuriame bus palikta galimybė įvesti nepaprastąją padėtį paprasta balsų dauguma, Krikščionių Demokratų frakcija Seime nedelsdama teiks svarstyti LKDP valdybai bei artimiausiu metu siūlys sukviešti LKDP Tarybą ar net neeilinę konferenciją, kad nustatytų partijos elgesį, jeigu Lietuvoje būtų įvesta nepaprastoji padėtis LKDP Partijai nepritariant ir Seime balsuojant mažiau, nei dviems trečdaliams Seimo narių.“

Saudargas taip pat išėjo, jog jei tokiu būdu būtų pravestas nepaprastosios padėties įstatymas, Krikščionių Demokratų frakcija siūlys LKDP vyriausiesiems organams svarstyti partijos veiklą pagrindžio sąlygomis. Be to, LKDP apie savo sprendimą taip pat pranešė ir Krikščionių Demokratų tarptautinei centrinei įstaiigai.

Daugiausia Lietuvoje investuojančios šalys

Vilnius, gruodžio 27 d. (Elta) - Lietuvos Ekonomikos ministerijos skaičiavimo centras pateikė statistikas, nurodančias kurios iš 76 užsienio šalių, dalyvaujančių Lietuvos ekonominiame gyvenime turi daugiausia įmonių ir kurios yra investavusios daugiausia įsteikių Lietuvoje.

Pirmame sąraše yra dešimt šalių, turinčių didžiausią įmonių skaičių (skliausteliuose) - 1. Rusijos Federacija (883), 2. Lenkija (532), 3. Vokietija (494), 4. Jungtinės Amerikos Valstijos (196), 5. Ukraina (180), 6. Baltarusija (144), 7. Švedija (73), 8. Jungtinė Karalystė (Didž.)

Britanija ir Šiaurinė Airija) (61), 9. Latvija (49), 10. Suomija (45).

Antruo dešimtuko užsienio šalių sąrašas sudarytas pagal investicijų dydį (skliausteliuose) nurodytas investicijų procentas tarp visų užsienio investicijų. 1. Jungtinė Karalystė (Didž.) (35.2%), 2. Vokietija (14.6%), 3. Rusijos Federacija (9.2%), 4. Jungtinės Amerikos Valstijos (7.6%), 5. Austrija (6.1%), 6. Lenkija (6.1%), 7. Šveicarija (4.7%), 8. Latvija (3.4%), 9. Airija (2.1%), 10. Švedija (1.5%).

Iki gruodžio 23 d. užsienio valstybės Lietuvoje buvo

Jungtinių Tautų gen. sekret. Boutros Boutros-Ghali Kalėdų dieną susitiko su Šiaurės Korėjos prezidentu Kim Il Sung apžiūrėjo Šiaurės-Pietų Korėjos pasienio kaimą Panmunjom - vienintelį perėjimą tarp abiejų Korėjų. JAV centrinė valdžia CIA pasakė prezidentui Bill Clinton, kad Šiaurės Korėja greičiausiai jau turi bei dvi, tai tikrai vieną atominę bombą. Boutros-Ghali bandė įtikinti Šiaurės Korėją leisti tarptautinėms įstaigoms tikrinti atominius įrengimus, bet S. Korėja neleidžia.

V. Landsbergio kalėdinis sveikinimas

Vilnius, gruodžio 24 d. (AGEP) - „Lietuvos aide“ buvo paskelbtas Seimo opozicijos vadovo Vytauto Landsbergio kalėdinis sveikinimas: „Mielieji, Ateina Šventos Kalėdos ir vėl gaivina gėrį. Niūriai besiniaukiančioje metų baigime mums šviečia vilties žvaigždė, jau bemaž du tūkstantmečius pranešanti Gerąją Naująją. Teneišnyksta jos šviesa mūsų širdyse, ir blogis bus įveiktas“.

Baltijos šalių užsienio ministrų populiarumas

Vilnius, gruodžio 21 d. (Elta) - Iš trijų Baltijos valstybių vyriausybės vadovų, Estijos ministras pirmininkas Mart Laar yra aukščiausiai vertinamas savo šalies gyventojų. Žinomos sociologinės tarnybos „Baltijos tyrimai“ lapkričio mėnesio apklausos duomenimis, juo pasitiki 52% Estijos piliečių.

Latvijos premjerą Valdis Birskavs palaiko 43% apklaustųjų. Lietuvos vyriausybės vadovą Adolfą Šleževičių - 39%.

- Europos Taryba įpareigojo Europos komisiją aiškiai suformuluoti Baltijos šalių integracijos į Europos Sąjungą principus. (AGEP)

- Lietuvos nepaprastasis ir įgaliojasis ambasadorius Venesueloje Vytautas A. Dambraiva Lietuvos prezidento dekretu paskirtas Lietuvos Respublikos specialiuoju misijų ambasadoriumi. (AGEP)

įsisteigusios 3172 įmonės ir į jas investavusios arti 527 milijonus litų. Daugiausia bendrųjų ir užsienio kapitalo įmonių Lietuvoje yra įsteigta su Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalimis - 1,251, su Europos Bendrijos šalimis - 764, Vidurio Europos - 631, Šiaurės Amerikos - 236, Baltijos valstybėmis - 89.

Pagal investicijų lyginamąjį svorį pirmąją Europos Bendrijos valstybę - 56.5% visų investicijų, toliau NVS - 9.9%, Šiaurės Amerika - 8.6%, Vidurio Europa - 5.1%, Baltijos valstybės - 3.7%.

Paskelbta JT Generalinės Asamblėjos pertrauka

New Yorkas, gruodžio 23 d. - Ketvirtadienį Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja paskelbė pertrauką savo darbe, šventėms suspaudžiant 48-ąją sesiją, praneša Lietuvos Nuolatinė Misija Jungtinėse Tautose.

Skelbdamas sesijos pertrauką, asamblėjos prezidentas Guianios ambasadorius Insanally trumpai apžvelgė trijų mėnesių atliktą JT darbą ir tarptautinę politinę bei ekonominę padėtį. Prezidentas pavadino pirmuosius sesijos mėnesius produktyviais, tačiau skatino nesilpninti pastangų reformuoti ir gerinti JT darbą. Tarp svarbiausių ateities darbų prezidentas paminėjo būtinumą stiprinti kolektyvinio saugumo mechanizmą tam, kad tarptautinė bendrija galėtų „apginti valstybių-narių suverenumą ir teritorinį vientisumą nuo išorės puolimų“. Tuo tikslu svarbu tęsti pradėtus diskusijas dėl Saugumo Tarybos sudėties pakeitimo, kad ji tiksliau atspindėtų dabartines pasaulines realijas, sakė asamblėjos vadovas. Norint plėsti JT ryšius su įvairiomis regioninėmis organizacijomis, pvz. su Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencija, prezidentas Insanally išreiškė savo norą kitų metų pradžioje New Yorke susaukti šių organizacijų vadų pasitarimą.

Lietuvos delegacijai pirmoji šios sesijos dalis buvo aktyvi ir reikšminga. Rugsėjo pabaigoje Jungtinėse Tautose pirmą kartą lankėsi Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas. Savo viešnagės New Yorke metu Lietuvos valstybės vadovas pasaulio bendrijai išdėstė savo šalies prioritetines užsienio politikos kryptis, susitikio su JT vadovu generaliniu sekretoriumi Boutros Boutros-Ghali, bei visa eile valstybių atstovų.

Lietuvos delegacijos atstovai aktyviai dalyvavo Asamblėjos darbe. Bendrų pastangų su Latvijos ir Estijos atstovais dėka Asamblėja antrus metus iš eilės visuotiniu sutarimu priėmė rezoliuciją, palaikančią Baltijos valstybių siekius stiprinti saugumą savo regione, užtikrinti Rusijos kariuomenės greitą ir visišką išvedimą iš visų trijų valstybių. Lietuvos dele-

gacija taipogi parėmė Estiją ir Latviją prieš Rusijos kaltinimus dėl tariamų rusakalbių gyventojų teisių pažeidimų.

Lietuvos įnašas buvo jaučiamas ir kitų klausimų svarstymoje, jų tarpe: palaikant Bosnijos ir Herzegovinos nepriklausomybę, teritorinį vientisumą bei teisę į savigny; skatinant greitesnį Rytų ir Vidurio Europos valstybių ekonominę integraciją į pasaulinę rinką; ir siekiant suteiktą tvirtą pagrindą Vienoje vykusios Pasaulinės Žmogaus Teisių Konferencijos principams įkuriant JT Aukštojo Komisionieriaus žmogaus teisių klausimams postą. JT vidinių reformų bei efektyvesnio valdymo srityje Lietuva palaikė iniciatyvas kelti darbo efektyvumą, ir susilaukė pastebimų rezultatų, sprendžiant jau tris metus besitęsiantį Lietuvos narystės mokesčių klausimą.

48-oji Asamblėja numato vėl rinktis 1994 m. vasario mėnesį, toliau tęsti svarstybas JT finansiniais, administracinėmis reformomis bei kitais aktualiais klausimais.

TRUMPAI

- Prez. Algirdas Brazauskas savaitę Kalėdų atostogų leidžia Druskininkuose. (Elta)

- Akcinės bendrovės „Žemaitijos pienas“ akcijų 49% buvo skirta parduoti Telsių, Plungės ir Šilalės rajonų žemdirbiams. Iki šiol daugiausiai akcijų yra įsigiję telšiškiai. Jei žemdirbiai nupirks visas jiems skirtas akcijas, jie turės lemiamą balsą bendrovės valdyje. Beje, dar nepasibaigė teismo procesas, kuriame „Žemaitijos pienas“ kaltina šešis rugpjūčio mėnesio žemdirbių streiko vadovus neteisėtai organizavus streiką, ir reikalauja apmokėti streiko metu bendrovei padarytus 12,500 litų nuostolius.

- Prez. A. Brazauskas pranešė buvusio KGB archyvų višumeninio priežiūros komiteto atstovams, kurie rėmė su juo susitikti ir aptarti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro vadovo skyrimą, kad jų nepriims. (AGEP)

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Lietuvos Konservatoriai sieks stiprinti teisėtą tvarką

Vilnius, gruodžio 14 d. - Gruodžio 11-12 dienomis įvykusiame Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių) suvažiavime, pasirodė, kad ši partija, turinti 12,000 narių ir dar tiek pat remėjų ir pagelbininkų pritraukė į narius ir daugumą aktyviausių Sąjūdžio narių.

Apie suvažiavimą „Lietuvos aide“ Gintaras Mikšiusnas pastebėjo, kad konservatoriai - daugiau miesto partija. Kaime apie juos vis dar trūksta informacijos, ten iš dešiniųjų populiarėsnio krikščionys demokratai ir tautininkai.

Suvažiavimas nutarimu „Dėl LDDP valdžios pilietinės kontrolės“ nusprendė įsteigti Tėvynės Sąjungos pilietinės kontrolės komisiją, kurioje dalyvauti kviečia įvairių organizacijų atstovus. Seimo nariai, Tėvynės Sąjungos valdyba bei komitetai įpareigoti kreiptis į Seimą, Konstitucinį teismą ir kitus teismus, vyriausybę ir Generalinę prokuratūrą dėl visų pastebėtų pažeidimų, viešai apie juos kalbėti.

Konservatoriai kviečia žmones, kurių konstitucinės teisės ir negrąžinama žemė ir turtą pažeidžiamos, organizuoti burtis. Tėvynės Sąjunga ieškos tinkamų būdų. Suvažiavimas atkreipė dėmesį į nusi-kalstamumo augimą, remia atskirų policijos ir prokuratūros darbuotojų akcijas prieš atvirą plėšikavimą, reketą, organizuotą nusikalstamumą, ekonominius nusikaltimus, siūlo stiprinti teisėsaugos ir teisėtvarkos insititucijų darbą, stiprinti valstybės sienos kontrolę, užkirsti kelius nelegaliai migracijai.

Lietuvos užsienio politikos perorientavimas - trumparegiškas

Vilnius, gruodžio 21 d. (AGEP) - Seimo spaudos konferencijoje gruodžio 20 d. Vytautas Landsbergis pabrėžė, kad pastaraisiais metais vykdytas Lietuvos užsienio politikos perorientavimas į Rytus buvo trumparegiškas.

Kaip rašoma Seimo spaudos biuro informaciniame pranešime, Landsbergis pareiškė, jog galima konstatuoti, kad rinkimai Rusijoje parodė Lietuvos slaptosios prorusiškos politikos žlugimą. Taigi, sakė Landsbergis, laikas taisyti tai, ką dar galima pataisyti. Užsienio reikalų ministerija pagalauja taip pat pripažinti, kad Lietuvos laukia apmastytų periodas ir kad Rusijos vykdoma politika kelia

Tėvynės Sąjungai nerimą. Kalia Savanoriškosios Krašto Apsaugos Tarnybos (SKAT) likimas. Rezoliucijoje sakoma: „SKAT ardyamas, kirsinimas, tiesioginis ar netiesioginis nuginklavimas - tai veikla prieš Lietuvą. Nepriklausomybės gynbos požiūriu SKAT yra ypaci svarbi ir puoseletina“.

Konservatoriai įsitikinę, kad Lietuvos užsienio politikoje gyvybiškai svarbios dvi tarpusavyje susijusios kryptys. Viena - kuo daugiau išplėsti politinius ir ūkinius ryšius su Vakarais, aktyviai siekti jungimosi į Vakarų šalių ūkio, gynybos bei stabilumo struktūras, labiausiai į NATO. Antra kryptis - išlaikyti politikos nepriklausomybę nuo Rusijos, nepasiduoti jos atnaujinto viešpatavimo siekiams. Ypač aktualu plėtoti santykius su artimiausiomis šalimis, remiančiomis Lietuvos nepriklausomybę - Latvija, Estija, Švedija.

Rezoliucijoje „Dėl nomenklatūros valdymo“ sakoma: „Valdancijai partijai deramai nevykdydam savo pareigų, visuomenė turės teisę konstitucinėmis priemonėmis siekti priešlaikinių Seimo rinkimų“. Rezoliucija „Dėl savivaldos rinkimų“ rašoma, kad savivaldybių rinkimus reikia rengti vienu metu su Seimo rinkimais.

Spaudos konferencijoje svečiai - Vakarų šalių konservatoriai pritarė Lietuvos siekiams stoti į NATO, džiaugėsi jaunųjų Lietuvos konservatorių gausumu, kalbėjo, kad socialistų ir socialdemokratų pergalės Graikijoje, Italijoje, Danijoje, taip pat ir Lietuvoje yra laikinos.

susirūpinimą. Lietuvos Seimo opozinėms partijoms susirūpinimą kėlė ir ankstesnė, ne tokia atvira ir kiek rafinuotesnė Rusijos užsienio ministro Andrejo Kozjrev politiką bei Primakovo ir Radionovo Rusijos reintegracijos doktrina.

Valstybinės derybų su Rusija delegacijos panaikinimą Landsbergis pavadino „arba trumparegišku veiksmu, arba tolia-regišku kenkimu“. Trumparegiškos politikos požymių yra ir Vakaruose.

Užsimindamas V. Žirinovskio stiprų laimėjimą Rusijos rinkimuose, Landsbergis pasakė, kad derėtų pagalvoti, ką turėtų daryti pasaulis, jei atsirastų naujas Hitleris su branduoliniu ginklu.

Vytautas Landsbergis apgailestavo, kad ir trijų Baltijos valstybių prezidentų pareiškime nėra aiškiai įvardintas Baltijos valstybių noras būti NATO narėmis. Iš „Partnerystės vardan taikos“ sutarties Lietuva galėtų turėti naudos tuo atveju, jei nesidairytų į Rytus ją sudarydama.

KALENDORIUS

Gruodžio 28 d.: Nekaltieji vaikeliai; Agapė, Teofilė, Rimas, Vyga.

Gruodžio 29 d.: Šv. Tomas Becket; Gajutė, Grožvyda, Gaja.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

DEPRESIJA

D. DEGĖSYS, M.D.

Depresija yra viena plačiausiai paplitusių psichinių ligų. Apie 15 milijonų žmonių Jungtinėse Amerikos Valstijose nusišundžia depresijos epizodais ir apie 15% jų vienu ar kitu atveju bando nusižudyti. Pagal Health and Human Services statistiką apie 10% Amerikos gyvenančių žmonių (6.6% moterų ir 3.4% vyrų) išgyvena bent vieną, 6 mėnesius besitęsiantį, depresijos epizodą. Sunkiausia depresijos forma, reikalinga gydymo, yra vadinama klinicine depresija. Ji gali tęstis nuo 9 iki 12 mėnesių, arba ilgiau. Žmonės, sirgę sunkia depresija, sako, kad depresijos metu žmogus jaučia didelį dvasinį ir fizinį skausmą, kurį sunku nupasakyti ir lokalizuoti. Fizinis skausmas būna toks didelis, kad jis pralenkia net lūžusių kaulų arba kitų kūno sužiedimų skausmą. Tokios depresijos metu žmogus jaučia didelį beviltiškumą ir liūdesį, jo galvojimas pasidaro toks sunkus, kad pereiti nuo vienos minties prie kitos būna lyg klampoti per purvyną.

Novelių rašytojas William Styron sirgo depresija, ir jis vaizdžiai aprašo savo išgyvenimus depresijos metu. Jis sako, kad sunkiausias jo depresijos išgyvenimas prasidėjo apie trečią valandą po pietų, kai jis jausdavo, kad jo galvojimas ir mintys sustingdavo, lyg apsuptos kažkokia skraiste taip, jog galėdavo tik lovoje lyg paralyžuotas ilgas valandas gulėti, žiūrėdamas į lubas ir laukdamas to momento, kad, vakarui atėjus, depresija sumažės.

Ne visi žmonės depresiją vienodai išgyvena. Kai kurie depresija serga tik rudeni ar žiemą. Tai yra sezoninė depresija. Niūrios, tamsios ir darganos dienos juos veikia slepiamais, sulaukę pavasario jie jaučiasi lyg naujai atgimę. Kiti serga Naujų metų arba Kalėdų švenčių metu. Dar kiti depresija suseraga, pradėję mylimą asmenį, draugą, kuo nors apsvyrę, arba nustoje nors Sunkios depresijos metu žmogus jaučiasi visą laiką pavargęs, letargiškas. Atsiranda nemigos, atsikėlęs iš ryto, jaučiasi daugiau pavargęs negu vakare, eidamas gulti skundžiasi skausmais. Darosi nekantrus ir priekabus. Apimtas beviltiškumo, nori tik sėdėti ir nieko neveikti. Nustoja apetito, o jeigu ir prisiverčia valgyti, tai maistas jam būna neskanus. Ji visą laiką kankina įkyrios mintys ypač apie nusižudymą, todėl sunkios depresijos atveju žmogus turi būti tučiuojam gydomas, nes jis gali nusižudyti.

Netekėjusi, 25 metų mergina, būdama depresijoje, skundžiasi, kad ji visą laiką jaučiasi kažkuo kulta, bevėrė, nuliūdus, visą laiką pavargusi, nerodo jokio noro nei savo darbui, nei pomėgiams. Jai būna sunku koncentruotis ir daryti sprendimus. Ji daug miega ir daug valgo, svoris auga, ir ji traukia nuo žmonių bei socialinio bendravimo. Dažnai verkia ir galvoja apie savižudybę, bet nenusižudo. Nors statistiniai duomenys rodo, kad vienas iš šešių depresija sergančių anksčiau ar vėliau nusižudo. JAV 31,000 žmonių nusižudo metų eigoje.

Pagal National Institute of Mental Health, depresija serga daugiausia jauni žmonės tarp 25 ir 44 metų amžiaus, bet ja gali sirgti ir senesni. Pavyzdžiui, apie 35% ligoninėje gulintų senų žmonių serga depresija. Jaunų žmonių tarpe depresija sukelia ypač daug savižudybių. Vyrų 47 metų amžiaus ir moterų 25 yra tarpe vienuolikos milijonų amerikiečių, sergančių klinicine depresija, kuri, kaip minėjau, yra sunki liga. Dauguma žmonių pagyja nuo depresijos, bet apie 70%, sirgusių klinicine depresija, kad ir pagyja, vis tiek turi palinkimą ją vėl susirgti ir pakartotinai suserger. Lengvesnė depresijos forma sergantįjį pagyja ir be gydymo. Pagal depresijos ekspertų nuomonę, depresija būna reikalinga gydymo, depresija būna reikalinga gydymo, jeigu 4 arba daugiau iš žemiau išvardintų simptomų tęsiasi ilgiau negu dvi savaites, arba tokie simptomai trukdo žmogui normaliai veikti. Šie simptomai yra: 1. besitęsiantis, liūdnas, rūpestingai pilnas ir tuštumo jausmą turintis nuotaika; 2. nustoja domėtis gyvenimo malonumais, įskaitant ir seksualinį gyvenimą; 3. sumažėja energija, atsiranda nuovargis, veiksmas ir judesiai pasidaro lėti; 4. sutrinka miego ritmas. Atsiranda nemigos arba noras ilgai miegoti; 5. sutrinka mityba. Mažėja apetitas, svoris krenta, arba pradeda be saiko valgyti, ir svoris kyla; 6. koncentracijos ir atminties pajėgumas sumažėja, darosi sunku daryti sprendimus; 7. Atsiranda beviltiškumo jausmas ir pesimizmas; 8. atsiranda slegiančios mintys apie nusižudymą arba bando nusižudyti; 9. asmuo pasidaro irzlus ir nervingas; 10. asmuo dažnai verkia; 11. prasideda chroniški skundai ir skausmai, nepasiduodantys gydymui.

Kokia gi yra depresijos priežastis? Tikra priežastis nėra žinoma. Industrinės civilizacijos pradžioje buvo manoma, kad negalėjimas prisiderinti prie industrijos greito tempo žmogų daro įtemptu, irzliu ir nervingu, taip, kad emociniai išsekę asmuo, lygiai kaip kareivis karo lauke, nustoja noro dirbti ir gyventi.

Depresija buvo žinoma jau Hipokrato laikais, tai yra apie 450 metų prieš Kristaus gimimą. Tuo metu ji buvo vadinama melancholija. Dvidešimame amžiuje dr. Zigmund Freudas paskelbė teoriją, kad depresija yra aiškus ir skirtingas psichinis sutrikimas, susidaręs užslėpto pykčio itakoje prieš kokį asmenį arba įvykį. Šiuo metu daugelis mokslininkų galvoja, kad depresiją sukelia sutrikęs cheminių medžiagų balansas smegenyse, būtent serotonino trūkumas. Serotoninas yra chemikalas, reikalingas smegenų ląstelių impulsams pereiti iš vienos ląstelės į kitą. Jis yra amino rūgščių padarinys ir patenka į mūsų kūną su maistu. Serotoninas palaiko žmogaus gerą nuotaiką ir reguliuoja miegą bei apetitą. Tiriant kai kuriuos depresiją sergančius, kurie yra linke nusižudę asmenys, yra randa, kad jų kraujyje būna mažiau serotonino, negu sveikų žmonių kraujyje. Tyrimai su gyvuliais irgi rodo, kad serotonino mažesnis kiekis rišasi su depresija. Kai kurios ligos, pavyzdžiui, skydinės liaukos, nervų arba vėžio, gali irgi sukelti depresiją, lygiai kaip ir chroniškas alkoholis arba kai kurie vaistai. Sutrikęs hormonalinis balansas po gimdymo moterims irgi gali išsivystyti depresijai. Kai kurie tyrinėtojai mano, kad depresija yra smegenų reakcija į nervinę įtampą.

(Bus daugiau)

VIII Mokslo ir kūrybos simpoziume (iš kairės): dr. Leonidas Rags, ekonomistas Pranas Jurkus, doc. dekanė Pajauta Paipalėnė (KMA Stomatologijos fakultetas), dr. Rimgaudas Nemickas.

KAD LIETUVOJE ŠVIESTŲ SVEIKI DANTYS

Atstatant sovietinės sistemos nualintą kraštą, dar ir po kelerų metų nepriklausomo gyvenimo Lietuvoje susiduriama su sunkumais kone visose srityse, įskaitant ir sunkią žmonių dantų sveikatos būklę. Porą savaitių Čikagoje lankėsi (su vyru Viliumi, Kauno miesto vyriausiu architektu) dr. Pajauta Paipalėnė, KMA stomatologijos fakulteto dekanė. Jų viešnagės tikslas buvo VIII Mokslo ir kūrybos simpoziumas, kuriame jie abu skaitė profesinius pranešimus. Kas iki šiol per keletą nepriklausomo gyvybės metų padaryta, kad pagerintų Lietuvos žmonių dantų sveikatos būklę, paprašė dekanę dr. Paipalėnė mums apie tai papasakoti.

— **Pirmiausia norėčiau bent trumpai išgirsti apie dabartinę žmonių dantų sveikatos būklę Lietuvoje: kiek ji pasikeitė per paskutiniuosius porą metų, kokie didžiausi sunkumai dar vargina?**

— Bendrais bruožais nusiviečiant dantų sveikatos būklę Lietuvoje, reikėtų pasakyti, kad ji nėra patenkinama būvyje. Pastarieji metai tiksliai skatina mus naujiems darbams — stomatologinių ligų profilaktikai. Didžiausi sunkumai kol kas yra tikriausiai ekonominiai, o artimiausieji ateityje, manome, priklausys ir nuo bendro gydytojų — stomatologų darbo šioje programoje. Mes tai tikimės gerų rezultatų.

— **Kokia yra šiuometinė stomatologinių poliklinikų padėtis? Kiek moka už gydymą valstybėje ir kiek turi susimokėti pats pacientas?**

— Šiuolaikinė stomatologinių poliklinikų padėtis yra gana sunki, nes medžiagų tiekimas suprantas, gydytojų atlyginimai yra labai maži. Valstybinis užmokestis nebeatitinka tų išlaidų, kurios išleidžiamos stomatologinei pagalbai. Pacientai turi galimybę, žinoma, tiksliai turtingesnieji, kreiptis į privačius stomatologinius kabinetus, bet tokių pasiturinčių Lietuvoje nėra labai daug. Tie, kurie negali susimokėti, dar kol kas kreipiasi į polikliniką, ir jiems dantis gydo, tiksliai, žinoma, jau ta medžiagų kokybė atspindi ir tą darbą, nes poliklinikoje iš tikrųjų mes nedirbame pačiais pažangiausiais metodais.

— **Kiek šiuo metu dantų gydytojų jau verčiasi privačia praktika ir kaip jiems sekasi?**

— Šiuo metu nėra daug dirbančių privačiojoje praktikoje, gal yra apie 20% gydytojų, išėjusių į privačią praktiką. O sekasi jiems, kol kas iš tikrųjų neblogai, nes tikriausiai ir turi pacientų, kurie gali užsimokėti už tas paslaugas. Kainos jų yra labai aukštos, palyginus su bendru pragyvenimo lygiu. Eilinis žmogus negali gauti privačių stomatologinių kabinetų patarimų, jam tai neįkandama. Pavyzdžiui, Lietuvoje propa-

gamos šviesios plombos kainuoja labai brangiai. Jeigu vertintume vakarietišką valiutą, tokia plomba yra apie 25 dol. Žmogus, kuris nueina į polikliniką, tokios plombos visiškai negauna, kadangi valstybė neperka tų plombinų medžiagų ir aparatų, su kuriais jos būtų dedamos.

— **Ar jau yra paruoštas naujas žmonių sveikatos apdraudimo įstatymas? Ar numatoma jame bent iš dalies kompensuoti gydymą tų asmenų, kurie pasirinko privačią dirbančius dantų gydytojus?**

— Sveikatos įstatymas paruoštas, bet Seimas jo dar nepriėmė. Labai ilgai jis buvo svarstytas, tikimės, kad išeis labai gerai, nors paprastai po to seka poįstatyminiai aktai, kurie riboja dirbančiųjų teises. Tikrai tenai yra numatoma iš dalies kompensuoti tų asmenų, kurie kreipiasi į privačius gydytojus, užmokestį.

— **Mums būtų įdomu sužinoti apie mokslo eigą Jūsų vadovaujamame fakultete. Koks per paskutinius porą metų yra padarytos reformos ir kokie pakeitimai numatomi ateityje?**

— Akademijoje per paskutinius metus padarytos kai kurios reformos. Labai daug dirbam, pakeisdami mokymo planus, daugiau ir vakarietišką modelį. Dažniausiai imdavome pavyzdžių skandinavines šalis. Šių mūsų fakultete džiaugiamės, kad sveikatos ministerija įtraukė naują specialybę — burnos ertmės higienistų paruošimą, kurių priėmimą padarysime ateinančių metų vasarą, manau, tai bus labai svarbi specialybė stomatologiniame gydyme.

— **Kaip sekasi apsirūpinti mokslo priemonėmis, vadovėliais? Ko šiuo metu akademijoje labiausiai trūksta?**

— Trūksta tai visko. Mūsų visi vadovėliai buvo rusų kalba, mokslo priemonės, kurias turėjome, labai smarkiai amortizavosi. Geresnis žodis būtų — sudilio ir pastaraisiais metais priemonių labai trūksta. Ban-

dome savo jėgomis, ką galime, restauruoti, nes pirkti nėra už ką. Vadovėlių gauname iš mūsų geradarių tėvynainių užsienyje. Iš tikrųjų turbūt nėra nei vieno svečio, atvažiuosio pas mus, kuris neatvežtų vadovėlių. Esame jiems labai dėkingi, ir jau fakultete turime nedidelį pačių reikalingiausių vadovėlių knygynėlį, kuriuo gali naudotis mūsų fakulteto studentai. Bet ir vėl iškyla kalbos barjeras: visi vadovėliai anglų kalba. Žinoma, tai ilgainiui turbūt išsilygins, kadangi visi studentai anglų kalbą intensyviai mokosi. Ateityje gal pradėsime atskirus skyrius, jeigu ne patys rašyti, tai bent verstis iš anglų kalbos, kad galime būtų pateikti juos studentams.

— **Kokia yra stojančių į akademiją studentų atranka? Ar daug yra norinčių patekti į akademiją?**

— Mūsų akademijoje vyksta atranka per stojamąjį egzaminą. Ji laiko visi, padavę prašymus studijuoti, akademijoje ir po to vyksta priėmimo komisijos posėdžiai, kurie atranka pačius geriausius. Norinčių patekti į akademiją yra turbūt dvigubai daugiau, o į tokį stomatologijos fakultetą — net trigubai daugiau. Studentui, gerai ir labai gerai besimokančiam, mokslos visiškai nekainuoja ir tai garantuoja konstitucija. Tiksliai gali būti apmokestinami, pavyzdžiui, kartodami kursą, jei praleido be pateisinamos priežasties paskaitas. Kad gautų įvertinimą, pats turi apsimokėti. Jeigu studentas gyvena bendrabutyje, jis už jį moka tikrai nedaug. Stipendija jo yra minimalaus pragyvenimo lygio. Šiuo metu studentas gauna 40 litų mėnesiui.

— **„Dantų sveikatos talka Lietuvai“ organizacija, vadovaujama dr. Leonido Rago, jau kuris laikas yra užmezgusi artimus ryšius su KMA stomatologijos fakultetu ir nori kuo prasmingiau prisidėti prie dantų sveikatos pagerinimo Lietuvoje. Kaip jūs žiūrite į šio bendradarbiavimo galimybes ir kokių pageidavimų, atsižvelgiant į akademijos poreikius, turėtumėte šiai organizacijai ateityje?**

— Su šia organizacija jau mūsų yra ryšys istorinis ir galbūt tai nėra teigiamas reiškinys: mūsų pokalbiai vyksta jau seniai, o konkretus darbas prasideda tiksliai dabar. Čia turbūt mūsų nerangumas labai atsiliepa. Į šią organizaciją žiūrim labai teigiamai ir teikiame jai labai daug vilčių. Mes tikrai manome, kad žmonės, kurie aukoja savo laiką ir pinigus šitam darbui, verti didelės pagarbos. O kokią akademiją turėtų pageidavimų? Didžiausias pageidavimas būtų, kad mes pradėtume tą konkretų darbą kaip galima greičiau, o paskui šitas darbas turbūt labai priklausys nuo abiejų pusių: tiek nuo organizacijos aktyvumo, tiek ir nuo mūsų fakulteto geranoriškumo, bend-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaititojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

radarbiaujant kartu. Galimybės tikriausiai ir organizacijos nėra beribės. Kiek lietuvių išeivija rems šią organizaciją, tiek ir Lietuva per mūsų studentų paruošimą ir bendradarbiavimą turės naudos. Aš matau dideles galimybes, tiksliai reikia iš abiejų pusių daug geranoriškumo.

Dėkojame KMA stomatologijos fakulteto dekanė dr. Pajautai Paipalėnei už pasidalinimą mintimis apie dabartinę dantų sveikatos būklę Lietuvoje — išskylančius sunkumus ir juos praskaidrinančias viltis. „Dantų sveikatos talka Lietuvai“ organizacijos darbuotojai džiaugiasi, galėdami artimai

bendradarbiauti su KMA stomatologijos fakultetu ir jo vadovais, siekiant paties bendro tikslo: padėti Lietuvos žmonėms išlaikyti gerą dantų sveikatą.

Kalbėjosi
Juozas Končius

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIJŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, priima akiinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ktv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Seštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIJŲ CHIRURGIJA
AKIJŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

AMERICAN TRAVEL SERVICE

Jau 30 metų organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis.

Siūlome naują paslaugą mūsų klientams. Iki kovo 31 d., 1994 m., galite nupirkti bilietus iš Vilniaus į įvairius Amerikos miestus pačiomis pigiausiomis kainomis. Bilietai apmokami mūsų raštineje, Evergreen Park ir atsiimami mūsų raštineje, Vilniuje.

New York	\$750.00-\$800.00
Chicago	\$830.00-\$880.00
Seattle	\$930.00-\$980.00
Los Angeles	\$1,000.00-\$1,050.00

Maloniai, sąžiningai ir profesionaliai Jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirm., antr., ketv., penkt. 9 v.r.—5 v.p. ir trečd. 9 v.r.—7 v.p. n. American Travel Service, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60642.

DR. BIRUTĖ Z. BALČIŪNAS
CHIRURGĖ PODIATRĖ
Carrozza Foot Clinic
3918 W. 63 St.
Chicago, IL
Tel. 312-284-2535
Pirm., antr., ketv.
1 v. p.p.—7 v.v.
Seštd. 9 v.r.—12
Valandos susitarus

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIJŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p.—7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p.
penkt. ir seštd. 9 v.r.—12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
ISSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2806
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-434-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7, Antr. ir
ketv. 9-12, Penkt. 2-7

VĖL GRĮŽTA Į VALDŽIA

Nors teisingai pasakius, jie visą laiką Kremliaus šešėlyje tebebuvo likę. Tik vakariečių, dabartinių Lietuvos vyriausybės pareigūnų ir kai kurių išeivijos veikėjų vaizduotėje buvo matomi dideli pasikeitimai demokratine linkme. Labai dažnai žmonės mato tik tai, ką norėtų matyti. Visą laiką iš Rusijos pusės atėdavo signalai, kad bus siekiama buvusių sienų sugrąžinimo, tik vakariečiai vaizdavo kalbų negirdi. Tai tik paskatino kraštutinių jėgų ir toliau siekti savo tikslų. Visos buvusios ir dabartinės Lietuvos vyriausybės sapnų ir svajonių pasaulyje gyveno, tik tuomet nustebedavo, kuomet Maskva čiaupus užsukdavo.

Dabartinės Žirinovskio kalbos ir artėjimas į valdžią galbūt privers bent laikinai akis atidaryti. Pavojingiausia yra pavojus nematyti. Ne tik pavojinga, bet ir labai neatsakinga yra galvoti, kad Maskva tų čiaupų neužsuktų. O per trečią metų beveik nieko nebuvo padaryta, kad tų mazgelinių, kurie Lietuvą prie Maskvos riša, būtų šiek tiek mažiau. Vis tebelaukiama direktyvų iš Maskvos, patys yra visai atratę ir galvoti nemoka. Be to, dar tebėra „imperinis mentalitetas“. Ieškoma užsieniuose bilijoninių paskolų, net neturint planų, ką būtų galima su tomis paskolomis veikti. Lietuva savo didelių energetikos šaltinių neturi ir jų neturės. Prof. Kolu-paila dar prieškariniais laikais apskaičiavo, kad Lietuvos upės galėtų duoti 500,000 – 550,000 kw energijos, iš kurių tik apie 112,00 kw yra panaudojama. Kasdien upėmis daug dolerių nuplaukia, kurie niekuomet nebuvo panaudoti.

Jeigu nėra lėšų statyti Nemuno antrąją ar trečiąją HES, tai reikėtų pradėti nuo mažesnių upių ir upelių panaudojimo. Lenkai dar prieš karą buvo pradėję Turniškę prie Vilniaus HES statybos parengiamuosius darbus. Per pirmąją okupaciją tie darbai buvo lėtu tempu vykdomi, o dabar nieko nebėra girdėti. Nejaugi reikėtų vėl naujos blokados, kad bent kalbos pagyvėtų. Dabar tegirdime ir spaudoje skaitome apie pirktų ar vogtų automobilių srautą į Lietuvą. Reikėtų žinoti, kad kiekvienas papildomas automobilis ar net traktorius yra nauja mazgelinių prie Maskvos rišimas. Reikia užmiršti imperinius poreikius ir beveik veltui tiekiamas dujas bei naftą. Tie laikai negrįš ir

neturėtų grįžti! Kuomet energetika buvo beveik veltui gaunama, tai niekas neišmoko jos ekonomiškai naudoti. Kokiu būdu Lietuvos gyventojams reikiai energetikos beveik 4 ir pusę karto daugiau, negu jos reikia japonams? Už tai, kad japonai gatvių ir debesų nešildo. Gaunasi toks paradoksas, kad gatvės garas veržiasi, o butuose šaltas vanduo.

Vakariečiai gali iš Žirinovskio kalbų šaipytis, kaip 1932 m. iš „grandinio“ Hitlerio buvo šaipomasi. Kol vakariečiai šaipėsi, vokiečiai iki dantų apsiginklavo ir vos visų Vakarų ant menčių nepaguldė. Pavojų reikia įžiūrėti ne tik Žirinovskio asmenyje, bet dar daugiau tuose milijonuose rusų, kurie imperinės tendencijas tebeturi. Reikėtų užmiršti Rusijos istorijos. Daugeliui slavų kunigaikščių besivaržant, iškilo Maskvos kunigaikštis Dimitras Doniškis, kuriam 1380 m. Kulikovo laukuose sumušus Aukso Ordos kariuomenę, politinis sveris pakrypo į Maskvos pusę. Jos valdovai visą laiką siekė griežtos centralizuotos valdžios. Šešių šimtų metų istorijos slinktyje rusai demokratijos niekuomet nepažinojo. Nebent laikytume tuo Stalino era, kuomet „laisviausia ir demokratiškiausia“ santvarka viešpatavo. Tad kalbėti apie kažkokį Rusijos „demokratiją“ dar yra žymiai per anksti.

Tiek valdančioji partija, tiek ir opozicinės grupės, turėtų akis prasikrapštyti ir pamatyti pavojų. Kartu su Maironiu noriu pasakyti: „Duok, Viešpatie, pranašų būt melagingu: nuo Volgos muzikai ateis“. Tad nereikėtų laukti, kuomet rusų tankai Lietuvos plentais vėl važiuos. Ši kartą jie neateitų okupuoti, o tik „artimajame užsienyje“ tvarkos padaryti. Žinant, kad Karaliaučiaus srityje yra sukoncentruotos didelės pajėgos, dabartinę Lietuvos padėtį būtų galima pavaizduoti, kaip aplūžusią valtę jūroje, apie kurią plaukioja rykliai. Tad būtų labai neprotinga toje valtėje sėdintiems peštis ir dėl vairo stumdytis. Bijau, kad neišsipildytų praėjusiais metais birželio trėminių proga Vyt. Petkevičiaus užrašyti (neva kitų pasakytų) žodžiai: „Anuos vežė, šituos – tai pešiomis varys“. Tuomet jis tebuvo opozicijoje, o dabar jau vadovauja „Tautiniam saugumo komitetui“. Tad ar nereikėtų sustoti ir rimtai susimąstyti?

Juozas Žygas

ORGANIZUOTŲ NUSIKALTĖLIŲ VEIKLA II. KOVA SU JAIS

Mafija perima prekybos kontrolę

Organizuotų nusikaltėlių gaujos veikia visame pasaulyje. Apytikriai skaičiuojama, kad tokių nusikaltėlių metinis pelnas siekia 1 trilijoną dolerių. Tai prilygsta beveik JAV federaliniam biudžetui. Pradedant Rusija, siekiant Tailandą, vertingų metalų žaliava yra organizuotų nusikaltėlių rankose. Pagrįsta baimė, kad tie nusikaltėliai gali perimti ir atominių ginklų kontrolę. Organizuotų nusikaltėlių grupės ypač įsitvirtinusios mažose valstybėse, pasibaigus šaltajam karui.

Estijos saugumo policijos viršininkas Juri Pihl pareiškė, kad juodoji Rusijos ginklų rinka yra visai nesukontroliuojama. Organizuoti nusikaltėliai stengiasi daryti įtakos valstybių vyriausybėms. Kai kas organizuotų nusikaltėlių veiklą prilygina ledų kalnui, plūduriuojančiam Šiaurės vandenynė, kurio dydžio negalima tiksliai nustatyti.

Komunizmo sugriuvimas buvusiose sovietų respublikose paskatino imtis dažnai neteisėtų priemonių pralobti. Silpnos kraštų vyriausybės negali nusikaltėlių sukontroliuoti. Kinijoje komunistų valdžia pripažino, jog gerai yra tapti turtingu, bet vyriausybė nepajėgia sukontroliuoti neteisėtų kelių pralobti ir suvaldyti korupciją.

Palankios sąlygos

Tokios rūšies nusikaltėliams daug padeda nekontroliuojamos ir silpnai saugomos valstybių sienos. Prieš tris dešimtmečius japonams nebuvo leidžiama vykti į užsienį be svarbesnio reikalo. Dar prieš keletą metų išvykimui iš Sovietų sąjungos, Rytų Europos kraštų ir Kinijos vizos buvo išduodamos labai retais atvejais. Dabar viskas pasikeitė – Kinijos emigrantai nelegaliai yra pergabunami per Vengriją į JAV. Vakarų Europos žmonės naudojasi proga, perveždami prekes, ginklus ir pinigus, nes laisvai gali keliauti. Iš dalies tai gerai, nes verslininkai lengviau suranda rinkas savo prekėms ir tuo sudaromos sąlygos pasipelninti ir praturtėti. Bet, iš kitos pusės, labai palengvina plisti organizuotiems nusikaltėliams, kurie daro didelę žalą visuomenei. Pastebima, kad tarptautinis kriminalinių nusikaltėlių bendradarbiavimas plečiasi. Rusijos ir

IGNAS MEDZIUKAS

Rytų Europos kraštų nusikaltėlių gaujos parduvinėja ginklus Sicilijos mafijai. Užsienio spauda, bauginama, kad praėjusiais metais Japonijos ir Italijos „gangsteriai“ buvo susirinkę į konferenciją Paryžiuje.

Kriminalistai iš kadaise buvusių uždarytų valstybių vyksta į turtingas Vakarų šalis. Čia jie vykdo nusikaltimus, platindami narkotikus, nesiskaitydami su priemonėmis, žudydami tuos, kurie jiems kelia pastoją. Narkotikų spekuliantai susikrauna didžiausius turtus, papirkdami valdininkus. Todėl kova su šios rūšies nusikaltimais yra labai sunki, ir truks dar daug laiko, kol ta žalinga veikla bus palaužta.

Harvardo auklėtinis prekiauja narkotikais

Neseniai spaudoje buvo rašyta, kad išaiškintas stambus narkotikų platintojas Franklin Jurado, kuris buvo baigęs Harvardo universitetą ir ten įgytas žinias panaudojo narkotikų prekybai. Jis, kaip modernus kapitalistas, buvo nuvykęs iš Vakarų Europos į Maskvą patyrinėti sąlygas savo „biznisiui“. Deja, buvo policijos išaiškintas, kad jis turėjo uždirbęs, tarpininkaudamas parduodant narkotikus, 36 milijonus dolerių, kuriuos laikė idėjęs į 33 bankus. Jis dabar yra areštuotas ir laikomas Liuksemburgo kalėjime.

Dėl intensyvių kovos su narkotikų prekyba JAV ir Vakarų Europoje narkotikų prekiautojai ieško naujų rinkų. Skaičiuojama, kad Kanadoje praėjusiais metais narkotikų pirkimai uždirbo 10 bilijonų dolerių. Didžiojoje Britanijoje – 32 bilijonus.

Veikla nukreipta į išsivadvusius iš komunizmo šalis

Estijos banko egzektivas yra pareiškęs, kad įtartini asmenys yra siūlę valdžiai žemu procentu didelių paskolų. Naujai išsivadvavusios iš komunizmo Rytų Europos šalys, neturintys griežtų bankinių taisyklių, yra labai patogios organizuotiems nusikaltėliams. Čia palankios sąlygos pirkti privatizuojamas įmones ir kita turta.

Neseniai, įvežant valgomąs pupeles, Gdanske, Lenkijoje, turpų buvę surasta 240 svarų kokaino. Rusijos šiaurėje, prie

Petrailio, sugauta kontrabanda – 1 tona kokaino, kuris buvo gabenamas į Suomiją.

Sakoma, kad Rusijoje yra geriausias sąlygos veikti mafijai. Primityvi technologija nusikaltėliams yra puiki dirva. Neseniai „Newsweek“ žurnale buvo rašoma, kad daugiau kaip 12 bilijonų dolerių dingo iš Rusijos bankų. Rusijos bankų pinigų pervedimo sistema yra tokia primitivi, kad organizuoti nusikaltėliai praėjusiais metais sukto būdą iš bankų išgavo 40 milijonų dolerių. „Tik tinginiai apgavikai nepasinaudoja šia sistema, kad galėtų pavogti“, – pasakė Sergiejus Kocketkovas, dirbęs Rytų – Vakarų investavimo banke.

Nusikaltimai Lietuvoje

O kaip šiuo atveju yra Lietuvoje? Spaudos žiniomis, nusikaltimų daugėja. Ir dažnai tai nėra paprasti nusikaltimai, bet rafinuoti, įvykdyti pagal planą. Įmonės ir asmenys, atsisakę nusikaltėliams mokėti duoklę, rizikuoja turto ir gyvybe. Turimi naikinti nusikaltėliai vartoja sprogstamą medžiagą, o gyvybei – automatinius ginklus. Sergiejus Kanovičius, iš Lietuvos išvykęs į Izraelį ir tenai dirbęs radijuje, pasakė, kad Lietuvos laikraščių pranešimai apie dienų kriminalinius nusikaltimus yra kraupenai už pranešimus iš Gazos srities, kur vyksta žudų ir arabų nuolatinių susirė

LIETUVOS ŽVEJAI ARGENTINOJE

Atvažiuoję į Avellaneda, Argentinoje, Aušros Vartų parapijoje sutikau tris lietuvius žvejus iš Klaipėdos. Jie čia jau visas mėnuo dažo bažnyčios vidų. Vieną vakarą gavau progą su jais pasikalbėti. Buvo įdomu, kaip ir kodėl jie čia taip ilgai dirba.

Jie visi trys atvyko į Buenos Aires liepos 6 d. pakeisti „Sūduvos“ laivo igulą. 148 žvejai atskrido čia Estijos linijos lėktuvu. Jie turėjo pakeisti penkių laivų igulus.

Labai keista, kad tie penki laivai, paruošti žvejybai, tebestovi Buenos Aires uoste. Niekas nežino, ar šie laivai kada išplauks žvejoti. Tiek žinoma,

mimai.

Spalio mėn. Kaune, Vilijos kavinėje, kur lankydavosi mafijos vadai, trys žudikai dienos metu automatiniais šaunamais ginklais nušovė 5 žmones. Tokius nusikaltimus atlieka dažniausiai samdyti žudikai. Nusikaltėliai iki šio laiko dar nebuvo išaiškinti ir suimti. Žurnalisto V. Lingio žudikų pėdsakai jau surasti ir, reikia tikėtis, kad nusikaltėliai gaus tinkamą atpildą.

Lietuvos prezidentas A. Brazauskas ir kiti pareigūnai, kurių tiesioginė užduotis kovoti su nusikaltimais, ligi šiol, atrodo, tik žodžiais kovojo. Nors jie supranta, kad padėtis yra rimta, ir ne kartą yra pareiškę, kad, jei mafija greitai laiku nebus parkludyta, tai patys turėsia prieš ją kauptis.

Kun. V. Rimšelis

Baltic Info '93 parodoje Vilniuje (iš kairės) Ogmios sistemu firmos prez. Robertas Tamulevičius ir IBAssociates prez. Ingrida Bublėnė prie abiejų imonių prekių. Paroda vyko Lietuvos Parodų rūmuose Litexpo.

LIKIMO IRONIJA

JONAS INDRIŪNAS

16

– Tai jūs į tą karininkų mokyklą? – vel pradėjo vežėjas. – Ko jūs čia visi ten lendate? Privažiavo iš visos Lietuvos, tartum kito darbo nėra. Dar, ir ko gero, pasijus kur nors į Vilniaus kraštą, ir baigta, galit ir galva paguldyti. Mokyti vyrų, jums tik raštinėj vieta, o ne čia. Argi tėvai jūsų nedraudė? Mano brolis manęs labai nenorėjo išleisti, sakė: – būk namie, vietos pakankamai, išeisi – kartais gali ir negrįžti. Būtų užtekę vietos pas brolį, prie jo šeimos, bet tada vokiečiai pradėjo gaudyti darbus į Vokietiją. Turėjau laimės – nepagavo. Tą dieną kaip tik nebuvo namie, taip ir pasisekė. Bet visą laiką taip nepasiseks, tad ir nusprendė su broliu: geriau stoti į batalioną, vis savaime krašte, negu kur nors Vokietijoje. Man ir čia nėra blogai: pirmiau tarnavau gurgulėje, ir dabar patekau, koks skirtumas, dar geriau – nereikia tamptytis. Ir kare gurgulinių ir pirmas linijas nevaro.

Stebėjosi Vincas. Iš pirmo pažvelgimo į tą žmogų, atrodė, kad iš jo bus sunku ir žodį ištraukti, bet pasirodė priešingai. Žmogus buvo plepus. Iki pasiekė stotį, suspėjo išsipašakoti apie save tiek, kad Vincui jo gyvenimas buvo visai aiškus. O jis norėjo, kad Vincas klausytų ir domėtųsi, ką pasakoja, net kartais pakartodamas tą patį antrą kartą.

„Rado naują klausytoją, – pagalvojo Vincas. – Turbūt nusibodo jo draugams gurguliniams klausyti tų pačių jo pasakojimų, nebeklauso, tad gi čia gera proga dar kam išsiplepėti.“

Stotyje, susikrovę lagaminus į vežimą, tuo pačiu

greičiu grįžo atgal į kareivines.

Prie vartų laukė Jurgis nusivesti į vietą, kur jie įsikūrė. Prie antrojo didžiulio pastato durų jie sustojo. Iškvėrė lagaminus, padėjo juos vežėjui, leido važiuoti jam atgal, bet jis nenorėjo skirti. Jam patiko šie vyrukai, net norėjo pagelbėti sunėsti lagaminus, gal ir pamatyti, kaip jie įsikūrė, o gal ir į savo būrį nenorėjo per daug skubėti, nes kažkokiu užsiėmimu neturėjo. Bet Vincui ir Jurgiui jo nebereikėjo, nes jų laukė kiti draugai.

Antrame aukšte didžiulė salė-kazematas, pilnas dviaukščių lovų. Šiaudų prikimšti čiužiniai, su panašiomis pagalvėmis atrodė karališka, palyginus praėjusios nakties lovas.

Jurgis privėdė Vincą prie vienos lovos ir parodė: – Čia tavo lova, o čia mano, gulesime gretimai. O čia netoli ir būrininko pavaduotojo lova, jis bus mūsų viršininkas, nes būrininkas čia negulės, jis kažkur kitur turi savo vietą, ateis tik mūsų patikrinti ar su kitais reikalais. Jo pavaduotojas taip sakė.

– Ir čiužiniai yra! Atrodo, kad čia mūsų ir laukė, – pasidžiaugė Vincas.

– Ne, Vincai, čia niekas mūsų nelaukė. Čiužinių čia nebuvo, mes patys juos prisikisome ir parsigabenome. Tu išvažiuai lagaminų parvežti, tai mes pasirūpinom ir sau, ir tau, kad tau nebūtų per daug vargo. Ir katliukas, šaukštas, šakutė čia. Viskuo pasirūpinome.

– Ką sakysi, draugai palieka draugais, kad ir toliau taip būtų, – neslėpė savo pasitenkinimo Vincas.

Pietus jau valgė iš kariškos virtuvės. Bulvinė sriuba, mažai riebalų, bet, prisidėjus lagaminuose rastų mamiųčių dovanėlių, buvo pakankamai ir skanu, ir sotu.

Kadangi jau viskas buvo susitvarkyta, popietė

paliko laisva. Antanas su Petru, nerimstą vyrukai, sumanė išeiti pasivaikščioti, susipažinti su nauja aplinka, tad palikę kitus, išėjo į lauką. Kiti, išvargę po kelionės ir po vargingos praėjusios nakties nakvynės, sugalvojo pailsėti ant naujų čiužinių. Dar kiti, patogiai prisitaikę ant savo lagaminų, jau pradėjo rašyti pirmuosius savo išpučius į namus, o gal ir mergaitėms.

Vincas su Jurgiu sumanė arčiau susipažinti su būrininko pavaduotoju Gužu. Tylus, daug lėtesnis už Jeseną. Atrodo, kad dar jam toli, kol pasijus panašus į Jeseną.

Gužas buvo draugiškas. Nors jie nežinojo, kaip į jį kreiptis, bet to nereikėjo, pats Gužas į juos prabilo: – Na, vyrai, kokia savijauta, pradedant karišką gyvenimą?

– Sunku pasakyti, pirmą dieną nekokia, nemanom, kad visą laiką taip bus. Pažiūrėsime, pamatysime, kaip vėliau viskas eis, – atsakė Vincas.

– Priprasite... Pamatysite vėliau, bus įdomu. Iš toli atvažiuote? – linksmiai prakalbėjo Gužas. Jis norėjo šiek tiek susipažinti su savo naujais vyrais.

– Iš gana toli. Žinot, kur Utena?

– A, iš pa Utenas, – pajukavo Gužas. Visi nusijuokė. Susidraugavo. Kalba jau rišosi.

– O iš kur jūs? – paklausė Jurgis.

– Aš iš Kauno.

– Seniai jau čia? – pasiteiravo Vincas.

– Jau koks mėnuo, – atsakė Gužas.

– Mėnuo! Taip seniai? O mums sakė dar nesukubėti. Jus jau daug išmokė. Ir uniformuoti! Mums sakė, kad dar čia nieko nėra.

(Bus daugiau)

Juozas Kapacinskas su sūnumi Vyta artimai bendrauja Žiburėlio mokyklėlės Tėvo-vaiko vakare š.m. gruodžio 6 d.

Nuotr. Irenos Senkevičienės

DR. JOHN P. LUBICKY – 1993 M. PASIŽYMĖJĘS ASMUO

Dr. John P. Lubicky.

Balzko Lietuvių kultūros muziejus Čikagoje gruodžio 5 d. muziejaus Gintaro salėje su-ruošė „Pasižymėjusio metų as- mens“ iškilmingą vakarienę dr. John B. Lubicky pagerbti.

Dr. John P. Lubicky yra Shrinerių ligoninės Čikagoje vyriausias gydytojas-chirurgas. Jo dėka buvo pradėtos daryti stuburo išskyrimo ir kitos neįprastai sunkios išsivystymo operacijos vaikams iš Lietuvos, kurie yra atvežami „Lietuvos Vaikų vilties“ į Vilnių. Jis taip pat padėjo įkurti „Lietuvos Vaikų vilties“ operacinę vaikų kliniko-je Vilniuje. Į ten jis buvo nu-vežęs visą daktarų ir seselių bei kitų specialistų kadra, 5 dienas bei naktis operavo vaikus ir rodė lietuviams dak-terams naujausias ortopedinės technikos galimybes. Šios jo filantropiškos pastangos įgalino daugelį invalidų vaikų džiaug-tis su sveikimu ar jų padėties žy- miu pagerėjimu, ko nebuvo galima tikėtis dar prieš 3 metus.

Į dr. J. P. Lubicky pagerb- tuves svečiai rinkosi pradžioje į trečio aukšto parodų salę, kur susipažino, pasišnekučiavo ir vaišinosi. Vėliau visi buvo pakviesti į Gintaro salę iškilmingai vakarienei.

Vakarienei pradėjo Joseph A. Katauskas, Jr., kviesdamas gar- bės svečius užimti vietas. Jų tarpe buvo Lenkijos gen. kons. Michal Grochalski su žmona, Lietuvos garbės gen. kons. Vac- lovas Kleiza su žmona Asta ir daugelis kitų žymių svečių. Įėjus J. P. Lubicky su žmona, visi atsistojo ir sveikino juos plojimais.

Programos vedėja Loretta Višomirskytė pasveikino visus susirinkusius pagerbti dr. J. P. Lubicky ir pakvietė sol. Algirdą Bražį pagiedoti JAV ir Lietu- vos himnus. Jam akompanavo pianistė Aldona Brazienė. Po to svečiai sėdosi prie stalų, kur jų laukė tikrai iškilminga, elegan- tiška ir skani vakariene, dar pajavairinta vynu.

Po vaišių Loretta Višomirsky- tė priminė, kad šis vakaras vyksta kaip tik metams einant į pabaigą, kada vertinama tai, kas per metus pasiekta. Šiais metais dr. J. P. Lubicky, nu- vykęs į Lietuvą su gausiu spe- cialistų būriu, operavo be jokio atlyginimo 36 invalidus vaikus, o Lietuvių kultūros muziejaus prezidentas Stanley Balzekas surengė muziejaus patalpose šį pagerbimą. Jį pakvietė St. Balzeką tirti žodį.

St. Balzekas savo trumpą, bet turiningą žodį pavadino „21-asis amžius“. Jis pabrėžė, kad ei- name jau į 21-ą amžių, pasa- lyje besikeičiant politinėms sis- temoms ir išskylančioms naujoms nepriklausomoms valstybėms. Lietuvai atstačius nepri- klausomybę, mūsų pareiga yra išlaikyti jos taikų vystymąsi, teikiant ji visokeriopą pagalbą, kad ji taptų lygia tarp kitų išsivysčiusių pasaulio šalių. Dėl to ir šiandien džiaugiamės, galė-

dami pagerbti dr. J. P. Lubicky už jo pasiaukojantį darbą Lietu- vos vaikų gerovei.

Lietuvos garbės gen. kons. V. Kleiza sakė, kad „geriau uždeg- ti nors vieną žvakę, negu likti tamsioje“. Ir vienas iš tų, dr. J. P. Lubicky, nusprendė uždegti tokią žvakę. Žodžiais ne- galima išreikšti mūsų jausmų. Ką jis padarė Lietuvos vaikui, yra nuostabu. Konsulas dėkojo dr. Lubicky ir linkėjo uždegti dar daugiau tokių žvakių.

Dr. Petras V. Kisieličius savo žodyje iškleidė St. Balzeko muzie- jaus įvairias programas. Ypač pabrėžė tas programas, kurios surištos su sveikatingumo ir medicinos reikalais. Tokios pro- gramos dabar yra labai svarbios Lietuvai, nes Lietuvos sveika- tingumo ir medicinos sistema yra atsilikusi nuo vakarietiško standartų. Daktarams Lietuvoje trūksta pačių naujausių žinių ir instrumentų. Muziejus siūnia įvairias medicinos srities knygas, žurnalus ir kitą in- formaciją, kad padėtų Lietuvai šioje srityje. Tikėjimės, kad me- dicina Lietuvoje pakils.

Grazina Liautaud, „Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto ir šios pagerbimo vakarienos pirmi- ninkė, džiaugėsi ir dėkojo St. Balzekui, kad jo muziejaus patalpose viešai gali pareikšti padėką dr. J. P. Lubicky ne tik už jo darbą ir suteiktą pagalbą Lietuvos vaikams Čikagos Shrinerių ligoninėje, bet ir Lietuvoje. Ji pristatė eilę tos grupės asmenų, dalyvavusių pagerbime: dr. Edward R. Mil- lar, dr. Peter A. Smith, Norene Jamieson, kuri buvo drauge su dr. J. P. Lubicky nuvykę į Lietu- vą. Jie ten operavo 36 vaikus per 5 d. Dr. Lubicky yra visų šio nuostabaus plano spiritus mo- vens ir krikštatėvis. Ji pakvie- tė dr. Lubicky tirti žodį.

Jis dėkojo už garbę, bet sakė, kad atliko daktaro darbą, tik kitoje šalyje. O dirbančiųjų grupėje buvo daug žmonių. Jis prisiminė, kad jau 1989 m. spalio mėn. buvo paklaustas keleto žmonių, ar negalėtų į savo ligoninę priimti operuoti vaikus iš Lietuvos. Jis atsakė: jei jie atitiks Shrinerių ligo- ninės reikalavimus, priims. Tada susikūrusi „Lietuvos Vai- kų viltis“ pradėjo siųsti daug vaikų pas Shrinerius. Jo nuo- mone, daktarai Lietuvoje galėtų patys kai kuriuos, ne taip komplikuočius, ligonius operuo- ti.

1993 m. ankstyvą pavasarį jis nuvyko į Lietuvą ir apžiūrėjo 106 vaikus. Ligoninių lygis Lietuvoje prilygo mūsų ligoni- niams 1950-60 m. Bet jų personalas buvo entuziastingai nusiteikęs ir darė viską, ką galėjo, su tuo, ką jie turėjo. Tada jis nusprendė sudaryti daktarų, seselių ir kito reikiamo perso- nalo kadra, surinkti reikiamų operacijoms priemonių ir grįžti atgal. „Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto narių pastangomis buvo surinkta 800,000 dol. vertės instrumentų (ir 300,000 dol. vertės „susinešiojančių“ reikmenų). 1993 m. spalio mėn. dr. Lubicky ir jo talkininkai grįžo į Lietuvą. Kelionė į Lietu- vą buvo puikiai suorganizuota. Visi paruošiamieji darbai buvo padaryti iš anksto. Jo grupė operavo 36 vaikus per 5 dienas. Mazieji pacientai sveiksta ar jau susveiko. Jis sakosi visur su- tikęs draugiškus žmones, ligoni- nės personalas buvo entuzias- tingai nusiteikęs. Igių naujų draugų, kurių niekada nepa- mirs. Dr. Lubicky pastebėjo, kad 50 m. sovietų okupacija yra demoralizavusi žmones ir jie turi stengtis patys žengti į priekį. Jiems reikia lėšų išsismokslinimui, knygoms, ke-

lionėms, susijusioms su jų išsi- mokslinimu, jiems reikia medi- cininių tekstų knygų, med. žurnalų, medic. bibliotekų.

Nors Lietuvoje ji vadino „Commander“, iš tikro viską „komandavo“, „Lietuvos Vaikų vilties“ reikalų vedėja Jūratė Budrienė. Ji ir jos bendradar- bės, „Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto operacinei rengti narės, buvo taip puikiai susi- organizavusios viską, kad visas ejo kuo geriausiai. Ir čia, pas Shriner's, visi „Lietuvos Vaikų vilties“ savanoriai yra nepavargstantys darbininkai, padeda dieną ir naktį Lietuvos mažiesiems pacientams.

Dr. Lubicky pristatė su juo Lietuvon vykusį personalą. Dėkojo ir savo žmonai Vicky, kuri rūpinosi namais ir vaikais, kai jis buvo išvykęs. Dr. Lubicky išreiškė dėkingumą Shrinerių ligoninei ir shrine- riams, kurie yra dideli filan- tropai, nes pacientams nereikia rūpintis apdrauda ir pan. daly- kais. Jie teikia pagalbą, kam reikia. Dr. Lubicky dėkojo St. Balzekui ir visiems kitiems, pri- sidėjusiems prie šio pagerbimo vakaro ruošimo.

Grazina Liautaud ir Alė Kė- želienė įteikė dr. J. P. Lubicky graviruotą vėžą. St. Balzeko muziejaus ir „Lietuvos Vaikų vilties“ vardu, o dr. Lubicky žmonai Vicky įteikė didžiulį vyro portretą, padarytą (A. Tamulaičio) iš nuotraukos, gražiai įrėmintą, kad ji matytų savo vyrą, kai jis vėl išvažiuos... St. Balzekas padėkojo visiems, prisidėjusiems prie šio vakaro suruošimo, ir visiems atsilan- kiusiems.

Vakarą įdomiai pravedė Lo- retta Višomirskytė, o susipa- žinimo, vakarienos ir šokių metu grojo Barnišio orkestras. Gerą įspūdį paliko puiki vaka- ro organizacija. Čia padėjo daug komitetų su būriu. Puikus buvo

NELEGALI UŽSIENIO AUTOMOBILIŲ PREKYBA LIETUVOJE

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Pažvelgę į Lietuvą lei- džiama spauda, atrandame daug ten vykstančių įvykių, apie kuriuos verta pakalbėti.

Žinome, kad Lietuvos žmonės vargsta finansiniai, ir tie vargai paskatina griebtis įvairių nele- galių priemonių, kurios padėtų palengvinti jų materialinę būklę. Paskutiniu metu išsivys- tė pirkimas automobilių, nuva- žiauvus į Vokietiją, ir juos atsi- sivežus į Lietuvą parduoti Rusi- jai su maždaug 500 dolerių pel- nu.

Verta pažymėti, kad automo- bilių prekyba yra individuali. Norint ja verstis, nedaug tereikia, tik šiek tiek nusi- manyti apie automobilius, apie jų kainas ir turėti 2-3 tūk- sančių savų (ar skolintų) Vokie- tijos markių.

Šiandien, kai daugybė žmonių vieni kitų klausia, kokios gi veiklos imtis, neturint patirties ir pradinio kapitalo, ši automo- bilių prekyba jiems lengvai prieinama. Pelnas priklauso nuo sumanumo ir sėkmės.

Didžioji atsivežtųjų automo- bilių dalis, maždaug 90 procentų, iškeliauja tolyn į Rusiją. Pardavę vieną automobilį žmo- nės uždirba 400-500 JAV dole- rių. Vyriausybė paskyrė muto mokesčius įvežamiems automo- biliams. Už naujesnį kaip dešimt metų automobilį reikia mokėti maždaug 100 dolerių, o

St. Balzeko ir St. Semėnienės parengtas vakaro programinis laidinėlis, kurio viršelį puošė besispyšiančio vaikučio nuo- trauka (E. Maňkauskas).

Aldona Šmulskytienė

už senesnį 300-400 dolerių. Anksčiau mūtą galėjo sumokėti savo miesto muitinėje, o dabar pareikalauta tai daryti Lazdijų muitinėje. Šio nutarimo priežas- tis - dalis prekeivių savo mies- tuose nesumokėdavo muto, nes iškart parduodavo automobilį į Rusiją.

Kad Lazdijuose sumokėtų mūtą, automobilis turi būti apžiūrėtas ir išduotas pažymė- jimas. Tai gerokai užtrunka, susidaro didžiulė eilė. O kur eilė, ten, aišku, imami kyšiai.

Vienas automobilių prekeivis štai ką papasakojo: „Reketi- ninkai ateina naktį. Klausia, ar apsidraudęs. Sakau, aišku, Vokietijoje apsidraudžiau. Ne, sako, ar apsidraudei čia nuo stiklų sudaužymo? Ką naktį gali vienas padaryti? Atidaviau dešimt markių. Jei stovi kita naktį, vėl mokė. Paskutinį kartą reikalavo jau šimto mar- kių. Paskui turi bent dešimt markių duoti muitininkams“.

Kas laukia žmonių, kurie ver- čiasi automobilių prekyba? Labiau patyrę persimes į kitas respublikas, bet didelė dalis ne- teks šio verslo ir liks be darbo. Kiek jų yra? Marijampolėje, kur yra didžiausias automobilių turgus, šiuo verslu verčiasi maždaug tūkstantis žmonių. Nemažiau tokių prekeivių yra Kaune, Vilniuje, Klaipėdoje ir kituose miestuose. Galima prileisti, kad jų yra maždaug 10,000

• 1905 m. gruodžio 4-5 d. įvyko Didysis Vilniaus Seimas, pirmininkaujant dr. Jonui Basanavičiui.

City Center GT-International

PLB IR LIETUVOS KULTŪROS MINISTERIJOS PAVE- DIMU OFICIALI KELIONIŲ AGENTŪRA TVARKYTI IR KOORDINUOTI KELIONES Į 1994 DAINŲ ŠVENTĘ LIETUVOJE.

Kviečiame **VISUS** pasinaudoti SPECIALIAI NUPIGINTOMIS LĖKTUVŲ BILIETŲ KAINOMIS Į DAINŲ ŠVENTĘ IR ĮSIGYTI GERIAUSIUS BILIETUS Į VISUS RENGINIUS.

KVIEČIAME!

Pasinaudoti žymiai nupigintomis lėktuvų bilietų kainomis **IŠ VILNIAUS Į:**

NEW YORK	\$725.00	MIAMI	\$850.00
BOSTON	\$750.00	DALLAS	\$850.00
TORONTO	\$750.00	HOUSTON	\$850.00
MONTREAL	\$750.00	LOS ANGELES	\$925.00
CHICAGO	\$825.00	SAN FRANCISCO	\$925.00
DETROIT	\$850.00	VANCOUVER	\$950.00
WASHINGTON	\$850.00		

Kainos yra abipusinės. Bilietai privalo būti išrašyti ir kelionė prasidėti **iki 1994 m. vasario 28**, iškilus reikalui nakvoti, už viešbučius primokėti **nereikia**.

Dabar jau galima registruotis grupinėms kelionėms:

1. Dainų šventė — „Lietuvos Vyčiai“ 29 birželio iki 13 liepos.
2. Dainų šventė — „Lietuvos Vyčiai“ 29 birželio iki 13 liepos, Grupė „B“
3. „Draugo“ kelionė po Pabaltijį, baigiant su Dainų švente Lietuvoje, 26 birželio iki 12 liepos.
4. Kelionė po Pabaltijį „A“ 26 liepos iki 08 rugpjūčio.
5. Kelionė po Pabaltijį „B“ 16 rugpjūčio iki 29 rugpjūčio.

Jau aštunti metai kaip sėkmingai siunčiame jūsų paketus. Air Cargo (oro) \$1.45 už svarą iš Čikagos į Lietuvą. Minimumas — 100 kg.

SIŪLOME:

Mūsų labai populiarias septynių (7), dešimties (10), ir keturiolikos dienų (14) keliones po Lietuvą. Prašome skambinti dėl tolimesnės informacijos.

Atstovaujame visas akredituotas pasaulio oro linijas. Jums pageidaujant, galime išrašyti lėktuvų bilietus mūsų raštinėje Vilniuje. Apmokėjimas gali būti Amerikoje, arba Lietuvoje. Garantuojame žemiausias kainas ir užtikrintą patarnavimą.

Visais kelionių reikalais — bilietais, atostogomis po visą pasaulį, kelionėmis laivu, traukiniu, lėktuvu — kviečiame kreiptis į mus ir mes maloniai ir profesionaliai aptarnausime visose mūsų raštinėse.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-140

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Needed a woman or a man ex- perenced in sewing in USA; piece- work. Leave message.
Call tel. 312-889-8696

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sažiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas
- Perkame ir Parduodame Namus.
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaidą.

IEŠKO DARBO

52 m. moteris ieško darbo prižiūrėti vaikus, ligonius arba senelius ir gyventi kartu. Skambinti Eugenijai: 708-654-2493.

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokė- sit už apdraudą nuo ugnies ir auto- mobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

IMEX AMERICA, INC.
524 State Line Rd.
Calumet City, IL 60409
Nuomoja automobilius Lietuvoje; siūnia automobilius, labai greitai perveda dolerius į Lietuvą.
Tel. 708-868-0049, Fax 708-868-8642. Skambinkite darbo dienomis 9 v.r.—5 v.v.

INFLUX Humanity Association
Pataria emigracijos klausimais, taip pat padeda surasti darbą.
Tel. 312-254-2661

BALYS BUDRAITIS
Asmeniški patarnauja įvairių nuosavy- bių pirkime bei pardavime, mieste ir pritemiesčiuose. Suinteresuoti skam- binkite BUDRAITIS
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

FOR RENT

3 1/2 kamb. „Garden level“ švarus, šviesus be baldų butelis Washtenaw ir Pope John Paul II Dr., Brighton Parko apyl., liet-lenkų bažnyčių. Už paslaugas patys susimoka. Skambinti 767-2680.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MA- ŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VÉ- SINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

Dr. JUOZAS JAKŠTAS

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA

1918-1940

Vytauto Didžiojo universiteto profesorius paskutinis kūrinys, skirtas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytojas ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė. Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis. Priede: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabineto sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įrišta, išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietu- viuičiai ir Lietuvoje. Knygos kaina 15.00 dol. Užsakant paštu, dar pridėdama 2.50 dol., į Kanadą 3.00 dol., kitus kraštus 3.50 dol. Illinois valstijos gyventojai dar pridėda 1.31 dol. mokesčių. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.**

Kun. Petro Linkevičiaus, Kaltinėnų klebono, vaikų šalpos specialiam projektui spalio ir lapkričio mėn. aukojo:

- \$1000 — dr. Kostas ir Mary Jablonskiai, Martin Gruss Founda- tion — Vincas Butvydas.
- \$100 — Stasė Kankus, Augutė Tiškusienė, Žemaičių Kultūros klubas.
- \$85 — Giedrė ir Juozas Končiai.
- \$80 — K. ir T. Čeputis, Salomėja Idzelienė, Sofija Jelionienė (kun. V. Katariskio jubilėjaus proga), Margarita ir Vaclovas Morkai, Vytautas Musonis.
- \$32 — Sofija Brazionienė.
- \$25 — Halina Bagdonienė, P. ir A. Brazionis, A. Čepėnas, Juli- ja Gaysowski, Filomena Tarulienė.
- \$20 — E. Čeputis, Barbara Jurauskas, P. Marcinkienė, J. Morkienė, Modesta Umbrasienė, Nijolė Užabalienė, Ignas Venckus.
- \$15 — Pranas Jurkus, S. Jurkūnienė.
- \$10 — S. Adomienė, A. P. Bagdonas, Antanas Dėdinas, Rose Didžgalvis, Tony Gužauskas, Adona Gužauskas, K. Kielius, Alfon- sas Kizlaitis, Birutė Navickienė, Frank Podžukas, Joseph Skei- vys, Bernice Žemgulis, Genovaitė Viskanta.
- \$5 — J. Linkus.
- \$3 — F. Brazaitis.

Iš viso buvo suaukota ir perduota \$3,100. Klebono Petro Linkevičiaus ir aukų rinkėjų vardu tariame širdingai ačiū. Aukotojams linkime Linksmų šv. Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

Sesėlė Margarita, Sofija Brazionienė ir Juozas Končias

Adolfas Markelis, „Susitikimai“. Novelės. Išleido Lietuvių jaunimo bendrija „Lituanica“, spausdino „Spaustuvė Morkūnas ir K“, Kaunas, 1993 m. Redaktorė Regina Mackevičiūtė, dailininkė Joana Plikionytė.

Adolfas Markelis (g. 1921 m. Zarasų apskr.) mirė Cicero, IL 1988 m. rugpjūčio 26 d. Jis buvo literatas-visuomenininkas, veikė Lietuvių rašytojų draugijos narys. Čikagoje 1981 m. išleistas novelių rinkinys „Nebaigtoji simfonija“, tačiau autorius rašė taip pat meno, literatūros ir kitomis temomis straipsnius, kurie buvo spausdinami išeivijos periodinėje spaudoje. Rinkinys „Susitikimai“ išleistas žmonos Aldonos Markelienės pastangomis. Knygoje 16 novelių (204 psl.); jos gražiai suredaguotos ir apipavidalintos. Beveik visos yra anksčiau spausdintos, tačiau, surinktos į vieną knygą, dvelkia šviežumu ir parodo rašytojo sugebėjimus vaizduoti šių dienų problemas, rūpesčius, džiaugsmus, ilgesį. Knyga šiuo metu dar neplatinama išeivijoje, bet, tikima, netrukus ją bus galima ir šiaurės Atlanto įsigyti.

„Eglutė“, 1993 m. gruodis. Viršelis dail. Noros Ausrienės, skyrių vinjetės – Zitos Sodeikienės ir F. Vaitiekūnienės (yra ir daugiau iliustratorių, nes tai vaikų laikraštėlis, kuriame paveikslėliai tiek pat svarbūs, kaip ir rašytas žodis). Ši mėnesinė lietuvišką laikraštėlį išeivijos vaikams redaguoja Nijolė Nausėdienė, leidžia JAV LB Švietimo taryba; laužymą ir apdailą atlieka Teresė Bogutienė, KOVAS Publishing, Cicero, IL. „Eglutė“ jau pažįstama ir Lietuvoje, todėl „Gimtajame žodyje“ (nr. 11) apie šį laikraštėlį taip rašo Aukšė Montvilienė: „Reikėtų pasidžiaugti, kad turime tokį gražų lietuvių židinį, ir palinkėti „Eglutės“ leidėjams kuo geriausių sėkmės“. Prie šių linkėjimų daugiau nieko ir nereikia.

• 1829 m. gruodžio 8 d. buvo atidaryti pirmieji Čikagos užiegos namai; savininkas – Archibald Caldwell. Nakvynė juose kainavo 12 ir pusę cento, o pavalgyti tris kartus per dieną buvo galima už 25 centus.

A.†A. VITAS ŠERELIS

Gyveno Chicago, IL Ashburn apylinkėje. Mirė 1993 m. gruodžio 25 d., 12:15 val. ryto, sulaukęs 71 metų.

Nuliūdę liko žmona Margarita (Šileikytė), dvi dukros: Vita Annarino, vyras Juozas ir Nora Šerelytė; trys anūkai ir sesuo Janė Kriščiūnienė su šeima gyvenanti Philadelphia, PA bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionis pašarvotas trečiadienį, gruodžio 29 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St., Chicago, Illinois.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 30 d. Iš laidojimo namų 9:00 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona ir dukros.

Laidotuvių direkt. Donald A. ir Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

A.†A. KAZYS LAIKŪNAS

Gyveno Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1993 m. gruodžio 26 d. 1:55 val. p.p.

Gimė Lietuvoje, Žemelio valsčiuje, Gelčių kaime.

Nuliūdę liko: draugai Adelė ir Jonas Baranauskai ir Konstancija Rushis; giminės Antanas Lapinskas ir Juozas Lapinskas su šeima; brolio žmona Kazimiera su dukra ir Lietuvoje sesers vaikai.

Velionis pašarvotas trečiadienį, gruodžio 29 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St., Chicago, Illinois.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 30 d. Iš laidojimo namų 10:00 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 10:30 bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę draugai ir giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. ir Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

A.†A. VINCAS ALKEVIČIUS

Buvęs Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės savanoris. Jis labai daug išvargę, ginant Lietuvą, priešui užpuolus. Pasijūmęs gabumais kariuomenėje, jisai buvo pakviestas stoti į karo mokyklą. Šiais metais suėjo penkiolikos metų mirties sukaktis. Būtų malonu, kad geros valios lietuviai prisimintų jį ir kitus karius savo maldose, kurie fronte aukojosi savo gyvybę, kad kiti lietuviai galėtų džiaugtis Lietuvos laisve.

Mirties sukakties proga žmona Marija Alkevičienė prisituntė auką paremti Draugą.

Kaip vakaro saulė pasirošė maldai
Ir mylinčios lūpos, kalbėjo tyliai...
Tada aš prisiečiau, prieš gestančią saulę
Mylėti Tave amžinai...

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. VYTAUTAS ALKUS ALKEVIČIUS

Sausio 1 d. sueina dešimties metų, kaip sunkios ligos iškankintas, užmerkė akis amžinam poilsui mylimas Vyras ir Tėvas. Mintyse ir maldose mes kasdien Tave prisimename...

Nes Tu mums gyvenime daug gražių prisiminimų palikai...

Tesuteikia Jam Viešpats amžiną ramybę...

Už a.a. Vytauto sielą šv. Mišios bus aukojamos šv. Petro bažnyčioje sausio 2 d. 10:30 val. ryto.

Velionio gimines ir draugus prašome už Jį pasimelsti. Su liūdesiu

Žmona Elena ir dukra Diana

A.†A. ALISEI LAPATINSKIENEI

mirus, jos vyrui VYTAUTUI, dukrai DALIAI, anūku LUKUI ir giminėms reiškiamie nuoširdžiai užuojautą.

Gerda ir Jurgis Leskauskai

A.†A. KUN. VACIUI KATARSKIUI

Dayton, OH. Šv. Kryžiaus lietuvių parapijos klebonui mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškiamie jo seseriai dr. J. GINEITIENEI, jos šeimai ir kitiems giminėms.

Liubomiras Bichenvičius
Vincas Vaitkevičius
Jonas Stumbrys

A.†A. BRONIUI AUŠROTUI

mirus, jo žmonai VERUTEI, broliui VYTAUTUI, sūnui RIMUI ir dukterėčiai RIMAI su šeimomis nuoširdžiai užuojautą reiškiamie ir kartu liūdime.

Inž. Algimantas ir Beatričė Pautieniai
Dr. Mindaugas ir Dalia Pautieniai
Dr. Birutė Pautienytė

Pranešam, kad staigiai 1993 m. gruodžio 26 d. Largo, Floridoje mirė

A.†A. JUOZAS SABAS

Nuliūdę liko žmona Vida, sūnus Rimas, dukros Lidija su vyru ir Renata; Lietuvoje trys seserys su šeimomis.

Prašo maldose prisiminti a.a. Juozą.

Nuliūdusi žmona ir vaikai.

A.†A. ALICIJAI LAPATINSKIENEI

nelaiku iškeliavusiai į amžinybę, jos vyrui VYTAUTUI su dukra DALIA ir brolienei GRAŽINAI MIKĖNIENEI reiškiamie nuoširdžiai užuojautą ir kartu liūdži.

Henrikas Rakauskas

Mūsų mielai

A.†A. ALICIJAI LAPATINSKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą VYTAUTĄ, dukrą DALIĄ, anūką LUKĄ ir brolienę GRAŽINĄ su šeima. Nuliūdę draugai:

Eugenija Budelskienė
Janina Ivanovienė
Leokadija Brinkienė-Kašubienė
Regina ir Bronius Latožai
Ona ir Pranas Michelevičiai
Milda ir Vytautas Rukuižai
Elena ir Česlovas Rukuižos
Irena ir Eugenijus Slavinskai
Natalija ir Edmundas Stukai
Elena ir Adolfas Švažai

A.†A. ALISAI LAPATINSKIENEI

mirus, jos vyrui VYTUI, dukrai DALIAI, anūku LUKUI, brolienei GRAŽINAI MIKĖNIENEI ir jos šeimai reiškiamie nuoširdžiausią užuojautą.

Nijolė ir Romas Zdaniai

A.†A. GEDIMINUI STASIUKIČIUI

mirus, jo seserį, mūsų mielą draugę GENUTĘ DUDIENĘ ir jos vyrą ALGĮ, likusią našlę ALDONĄ ir vaikus, taip pat brolius ir seseris ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame.

Kostutė ir Vladas Kartanai
Jonė ir Vytautas Paškai
Janina Staškutė
Vladas Staškus
Julija ir Antanas Vitkauskai
Juzė, Jonas ir Joana Vizgirdai
Leokadija Balnienė

Florida

Making a big world smaller.

What difference does it make that Lufthansa flies to more international destinations than any other single airline? Or that every 40 seconds a Lufthansa plane takes off or lands in one of 180 cities around the world? The point is that over the years every experience with every traveler, from every corner of the world, has helped us understand you. We've come to know cultures and customs from around the globe. All the better to help you feel at home everywhere, on the ground, and in the air. Even in many cities we don't fly to, you'll find a Lufthansa office ready to serve your needs. Experience that's worldwide and worldwide. It's a difference that's helped us make friends with a world full of travelers. And that can make this big world feel very small indeed.

A passion for perfection.®

Lufthansa

For reservations or information call 1-800-645-3888 or use your Travel Agent. Lufthansa is a participant in the mileage programs of United, Delta and USAir.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvių jėzuitų provincijos suvažiavimas vyksta Kaune gruodžio 26 - 1994 m. sausio 13 d. Į jį išvyko ir keturi išeivijos jėzuitai: kun. Juozas Vaišnys, kun. Anicetas Tamošaitis ir kun. Jonas Kidykas iš Čikagos, o taip pat kun. Gediminas Kijauskas iš Cleveland, OH. Generalinė lietuvių jėzuitų kongregacija bus Romoje 1995 metais.

Čikagos Lietuvių moterų klubas švenčių proga dosniai prisidėjo prie vienių senelių bei skurstančių vaikų globos Lietuvoje. Aukos įteiktos per Čikagos Caritas Talkos būrėlį, kuris labai įvertina šios organizacijos dosnumą ir jautrą vargstančiųjų supratimą.

Dr. Eligijus Lelis, Leo ir Stasė Kankus parėmė chirurginio centro žemaitijoje steigimą. Dėl šio projekto gautas laiškas iš Sveikatos apsaugos ministro dr. Jurgio Brėdikio, kuriame rašoma: „Jūsų idėja padėti žemaičiams ir įkurti gerą oftalmologijos centrą visiškai palaikau ir prisidėsime prie JAV numatomos pagalbos“. Laiškas (faksas) siųstas dr. Linui Sidriui. Nors projektas žengia į priekį, bet dar reikia daug pagalbos, kol jis bus įgyvendintas.

Jaunavedžiai Linas ir Emili Regiai, švenčių proga atvykę iš Laramie, Wyoming, lankosi pas tėvus ir gausias draugas Čikagoje ir apylinkėse. Linas, gyvendamas Čikagoje, priklauso skautų ir neolituanių organizacijoms, šoko „Vyčio“ tautinių šokių grupėje ir reiškėsi kitoje jaunimo veikloje. Lietuvos atgimimo laikotarpyje, kartu su kitais Wyomingo lietuviams buvo išvystę akciją dėl Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo. Jaunieji Regiai Čikagoje svečiuos iki sausio 4 d.

x Naujų Metų sutikimo pokylis, kurį rengia **Lietuvių Opera**, vyksta Jaunimo centre, ir kviečia Jus su savo draugais jame dalyvauti. Pokylio metu gros **Ričardo Soko** orkestras. Mašinos bus visą laiką saugojamos. Visas informacijas teikia ir stalų užsakymus priima Operos valdybos pirm. **Vaclovas Momkus**, tel. (312) 925-6193. Sutikime Naujuosius Metus su Operos choro nariais, mecenatais ir rėmėjais. Šio pokylio pelnas skiriamas Vytuto Klovos „Pilėnų“ operos pastatymo išlaidoms sumažinti. Prasoje dalyvauti.

(sk)

x Kairys Baltic Expediting pristato maisto produktus Lietuvoje. Siuntinys Nr. 8 (viskas kilogramais): 2 rūkyt. dešros, 2 rūkyt. kumpio, 10 kukur., 5 miltų, 2 ryžių, 1 sviesto, 1 oland. sūrio, 2 apelsinų, 1 riešutų, 300 gr. šokolado, 500 gr. pup. kavos, 200 gr. arbatos, 5 dež. šprotų, 2 lt. augalinio aliejaus, 2 ind. majonezo, 2 ind. pomidorų padažo. Viso 31 kg. (apie 68 sv.) tik \$81 U.S., įskaitant pristatymą į namus per 10-14 dienų. Atsiųsime Lietuvoje pasirašytą pakvitavimą. Rašyti: **Vytas ar Genė Kairys, 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ont., Canada L8E5A6, Tel. 905-643-3334; fax 905-643-8980.**

(sk)

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui — yra lietuvių laidas ateities kartoms.

Čekius rašyti:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.

Aras Rimavičius, architektas, žuvo Karibų jūroje 1993 m., gruodžio 21 d. Laidotuvių tvarka bus pranešta vėliau arba galima kreiptis į Petkus Funeral Home, tel. 312-476-2345.

Čikagos pietinėje dalyje (73 St. ir Kedzie Ave.) veikianči Nabisco sausainių ir kitų skanumynų kepykla, kurioje metų metais (ir dar dabar) dirbo daug lietuvių, ruošiasi praplėsti gamybą, atnaujinti pastatus ir statyti naujus sandėlius. Neseniai buvo išgytas, šalia Nabisco esantis, Rheem bendrovės fabrikas su 38 akrais žemės. Jis bus nugriautas, o Nabisco toje vietoje statys naujus sandėlius bei elektros įrengimus, kurie teiks srovę kepykloms. Visas projektas kainuos 300-500 mil. dolerių. Kai atnaujinimas bus baigtas, Nabisco žada samdyti bent 2,000 naujų darbininkų. Tai labai pagyvins apylinkę ir prisidės prie jos ekonominio augimo. Gruodžio pradžioje Čikagos meras Richard M. Daley išreiškė savo pasitenkinimą daromais Nabisco pagerinimais, nes tai dar viena didžiulė įmonė, kuri pasilieka Čikagoje, užuot ieškosius vietos užmiešiuose arba net svetimoje valstybėje.

Nabisco pasilieka šioje vietoje ir dėl to, kad miesto „Planning and Development“ įstaiga padėjo bendrovei gauti mokesčių palengvinimą. Neseniai tokios lengvatos buvo suteiktos Tootsie Roll, Culinary Foods, Luster Products bendrovėms, kurios taip pat nusprendė pasilikti Čikagoje. Tuo būdu miesto gyventojams buvo užtikrintas apie 12,000 darbų saugumas. Nabisco praplėtimas yra gera žinia ir Marquette Parko apylinkės gyventojams, kurių pašonėje stovi šis fabrikas. Tikimės, kad jame darbo galės gauti ir naujai iš mūsų tėvynės atvykę tautiečiai, kurie, kad būtų patogiau pasiekti darbovietę, apsigyvens lietuviškame Marquette Parke ir įsijungs į parapijos veiklą.

Illinois valstijos atstovas sen. Gary J. LaPaille (D-11) specialiu raštu, rašytu š.m. gruodžio 22 d., pranešė, kad Illinois Humanities Council paskyrė žymenį ir 2,000 dol. premiją Balzeko Lietuvių kultūros muziejui už projekto-parodą „Diverse Concepts of Ethnicity“, vadovaujamą Dovydo Fainhauzo.

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: **T. Lesniaskienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.**

(sk)

x Istorinis popiežiaus vizitas Kaune! Aukštos kokybės, dviejų su puse valandų ilgumo spalvotą vaizdajuostę (VHS) dabar galite užsisakyti pas International Historic Films, Inc., skambinant tel. 312-927-2900 raštu, arba asmeniškai atvykdam į mūsų raštinę, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Kaina tik \$19.95 ir \$4.50 už persiuntimą. Mes priimame čekius ir Visa/Mastercard kreditorteles. Sav. **Petras Bernotas.**

(sk)

Dalis lietuviukų, susirinkusių susitikti su Bulls krepšininku Will Perdue ir Bulls reklamų kūrėju Lowell Thompson, „Saulutės“, Lietuvos našlaičių globos būrelio surengtoje popietėje Čikagoje. Nuotr. Alės Lieponienės

POPIETĖ PLC SU LIETUVIŲ FONDU

Į Pasaulio lietuvių centrą 1993.XI.1 iš Čikagos persikėlusį Lietuvių fondo įstaigą XII.12 suruošė visuomenei įkurtuvių pobūvių centro didžiojoje salėje. Šioms įkurtuvėms buvo skirtos ir Mišios, kurių auką nešė LF garbės pirm. dr. Antanas Razma ir valdybos vicepirm. Ramona Steponavičiūtė. Po pamaldų svečiams užpildžius didžiąją salę, popietę atidarė centro kultūrinių renginių komiteto pirm. Bronė Nainienė, pakviesdama LF valdybos pirm. Stasį Barą vadovauti Lietuvių fondo įkurtuvių programai.

Stasys Baras apibūdino Lietuvių fondo paskirtį ir per 31 gyvavimo metus fondo pasiek-

tus rezultatus. Per šį laikotarpį buvo sutelktas 6.5 milijonų dolerių kapitalas ir iš jo palūsuruošė visuomenei įkurtuvių pobūvių centro didžiojoje salėje. Šioms įkurtuvėms buvo skirtos ir Mišios, kurių auką nešė LF garbės pirm. dr. Antanas Razma ir valdybos vicepirm. Ramona Steponavičiūtė. Po pamaldų svečiams užpildžius didžiąją salę, popietę atidarė centro kultūrinių renginių komiteto pirm. Bronė Nainienė, pakviesdama LF valdybos pirm. Stasį Barą vadovauti Lietuvių fondo įkurtuvių programai.

Čikagoje veikia komp. VI. Jakubėno draugija (jos valdybą sudaro: Edvardas Šulaitis, prof. dr. Leonardas Šimutis, Erika Brooks, Edmundas Brooks, Povilas Mielulis) daug dirba ir stengiasi, kad pasiektų komp. VI. Jakubėno 90 m. gimimo sukakties minėjimą. Pagrindiniai minėjimai bus 1994 m. gegužės mėn. viduryje Vilniuje. Tuo pačiu metu yra ruošiamas minėjimas-akademija ir koncertas Jaunimo centre Čikagoje. Šie minėjimai pareikalaus daug išlaidų, tad numatyta praversti piniginių vaju.

Šeštadienį, gruodžio 25 d., „Chicago Sun-Times“ dienraštis (Metro Briefings skyrelyje) rašo, kad buvęs čikagietis Aras Rimavičius tragiškai žuvo St. Thomas saloje, kai jis po darbo išėjo paplaukyti jūroje netoli savo namų ir užkliudęs praplaukiančio motorlaivio. Nelaimė įvyko gruodžio 20 d. Žinutėje paminima, kad Aras Rimavičius St. Thomas saloje gyveno dar tik apie du mėnesius.

Čikagiečiai raginami ir šiems tinkamai sunaudoti Kalėdų eglutes, kai pasibaigs šventės. Jau keli metai Čikagos miestas įveda programą, pagal kurią šeštadieniais, sausio 8 d. ir sausio 15 d., miesto 22 vietose gyventojai raginami atnešti ar atvežti savo nebereikalingas eglutes, kurios bus sukaptos-sumaltos, o po to gali būti panaudotos sodelyje, arba paliktos ten, kur malamos (panaudos parkų distrikatas). Atvežant eglutes sukapti, reikia, kad ant jų nebūtų palikti papuošalai, ypač švieselių vielos, nes jos sugadina kapojimo mašinas. Galbūt mūsų skaitytojams geriausiai pasiekiamos šios vietovės: Marquette Parkas, 6700 S. Kedzie Ave., McKinley park, 2210 W. Pershing Rd., Mt. Greenwood, 3721 W. 111 St. Už eglutės sukapojimą mokėti nereikia.

Įkurtuvių proga sol. Algirdas ir Aldona Brazilai Lietuvių fondui įteikė 500 dolerių auką.

Popietę, kuri truko tik valandą, užbaigė Stasys Baras, dėkodamas visiems už atsilankymą, ypač dėkodamas valdybos narėms Alei Steponavičiūnei ir jos dukrai Ramonai už salės papuošimą ir vaišių paruošimą. Dėkojo Lilei Milukienai, LF igaliotinei New York, atsilankiusiai į naują LF įstaigą.

Br. Juodelis

IDOMŲ POBŪVIAI

Ciceriškų sekmadieniniai suėjimai tuojau po lietuviškų pamaldų kas kartą darosi įdomesniais. Čia, gurksnodami kavą, išgirstame žinių iš Lietuvos ir iš savo apylinkės. Ypač yra sveikintinas Mindaugo Baukaus užsimojimas palaikyti gerus lietuvių ryšius su Cicero miesto administracija ir kitų įstaigų pareigūnais. Tai padės išsiaiškinti nesklandumus ir prisidės prie jų pašalinimo.

Gruodžio 12 d., sekmadienį, girdėjome kalbant svečią iš Lietuvos Algirdą Kamantauską, Sibiro tremtinį. Jis jautriai dėkojo dr. P. Kisieliui už suteiktą medicininę pagalbą, jam atvykus ir tuojau susirgus.

Trumpai suminėjo skaudžius savo gyvenimo įvykius. Okupacijos metu dirbo pogrindyje, už tai buvo ištremtas į Sibirą ir nuteistas 15 metų kalėjimo bausme. Kalbėdamas apie užsienio labdaros siuntas į Lietuvą, itin pabrėžė reikalingumą tikslios informacijos, norint, kad šalpa patektų reikalingiems, bet ne jos tarpininkams. Iš pranešėjo pateiktų konkrečių pavardžių susidarė vaizdas, jog Lietuvos padangę gaubia tamšūs debesys, sutirštinti melu, apgaule ir grėsme laisvei bei asmens saugumui. Algirdas Kamantauskas gyvena Radviliškyje ir vadovauja šaulių būriui. „Klaipėdos Jūrų šaulių kuopos šaulės Janinos Skamienės iškviestas, atvyko į JAV. Keliaujant Čekijos oro linija, žuvo jo

Lietuvių fondo įkurtuvėse š.m. gruodžio 12 d. Pasaulio lietuvių centre kalba LF įsteigėjas dr. Antanas Razma. Nuotr. Broniaus Juodelio

DAILIOJO DEKLAMAVIMO KONKURSAI

Čikagos lituanistinė mokykla pirmą kartą suorganizavo dailiojo deklamavimo konkursą. Iniciatorės buvo Irena Vilimienė, Odeta Lapkuvienė ir Reda Blekienė. Pagrindinis konkurso tikslas: lavinti mokinių atmintį, išmokyti taisyklingo žodžių tarimo, ugdyti gražią laikyseną, išraiškingai perteikti kūrinėlio (eilėraščio) idėją.

Deklamavimo konkursas vyko dviem etapais. 1993 m. lapkričio 20 d. buvo išklausti visi pradžios mokyklos mokiniai. Iš jų atrinkti 29 geriausi deklamatoriai į finalą, kuris vyko tą pačią metų gruodžio 4 d.

Mokiniai deklamavo lietuvių poetų: Vytės Nemunėlio, Maiironio, Aisčio, E. Miežlaičio, J. Marcinkevičiaus, T. Pempės, R. Skučaitės, J. Degutytės ir kitų eilėraščius.

Vertinimo komisiją sudarė: Irena Vilimienė, Hedvina Dainienė, Reda Blekienė, Odeta Lapkuvienė ir Lidija Griauzdienė.

Konkurso dalyviai buvo suskirstyti į tris grupes. Pirmajai priklausė vaikų darželio, pirmojo ir antrojo skyriaus mokiniai. Antrajai grupei — trečiojo ir ketvirtjo sk. mokiniai. Trečiajai — penktjo ir šeštojo skyriaus mokiniai.

Komisija, patikrinusi visų deklamatorių sugebėjimus, pirmąją vietą paskyrė šioms mokinėms: 1. Tarai Mikuzytei (II sk.), 2. Povilui Žukauskui (IV

sk.), 3. Adai Valaitytei (VI sk.). Jiems įteikti pirmo laipsnio pagyrimo lapai ir po 10 dolerių. Antrai vietai išrinko: 1. Mortą Lapkutę (v. darž.), 2. Paulių Trimaką (pareng.), 3. Liną Dovilaite (III sk.), 4. Juliją Griauzdę (III sk.), 5. Tomą Mikuzį (V sk.), 6. Rytą Vygantą (VI sk.). Jiems įteikti antro laipsnio pagyrimo raštai ir po 5 dolerius.

Trečiąją vietą paskyrė: 1. Joną Vaičekauską (pareng.), 2. Gintarą Rudį (II sk.), 3. Aliną Meilytę (III sk.), 4. Audrą Brooks (III sk.), 5. Rasą Dovilaite (V sk.), 6. Audrą Adomėnaitę (VI sk.). Jiems įteikti trečio laipsnio pagyrimo raštai ir po tris dolerius.

Konkurso programoje aktyviai dalyvavo ir žiurovai. Jiems buvo išdalinti lapeliai, į kuriuos turėjo įrašyti labiausiai patikusio deklamatoriaus pavardę. Suvedus žiurovų rezultatus, žiurovų pagyrimo raštą ir penkis dolerius gavo Rytas Vygantas, padeklamavęs T. Pempės eilėraštį „Ponas pomidoras“.

Visi konkurso dalyviai buvo apdovanoti šokolado plytelėmis. Manoma, kad dailiojo deklamavimo konkursas taps mokyklos tradicija. Kitais metais konkurse dalyvaus ir aukštesniųjų klasių mokiniai. Konkurso rengėjai ir dalyviai turėjo daug darbo. Tai pasiaukojimas Tėvynės labui.

J. Plačas

Čikagos lituanistinės mokyklos Kaukių baliuje. Iš kairės: VI sk. mokytoja Reda Blekienė, II sk. — Odeta Lapkuvienė, tautodailės mok. Nora Ausrienė ir Tėvų komiteto sekr. Sigutė Plioplienė.

lagaminas su drabužiais ir kitais daiktais. Kazys Razma surinko iš pobūvio dalyvių art 200 dolerių ir įteikė svečiui. A. Kamantauskas yra judrus ir veiklus žmogus. Jis jau įsijungė į lietuvių Šv. Antano parapijos chorą, lanko lietuvių parengimus, daro užrašus ir planuoja parašyti knygą.

B. Motušienė

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

26-tas politinių studijų savaitgalis, organizuojamas LFB Los Angeles sambūrio, įvyksta 1994 m. sausio 29-30 Šv. Kazimiero parapijos salėje. Bus svarstomos politinės ir kultūrinės problemos. Kalbėtojais jau pakviesti: dr. Vytautas Dambrava — Lietuvos ambasadorius Venezueloje, poetas Bernardas Brazdžionis, Vilija Jonkaitytė — US/Baltic Foundation biuro vedėja Vilniuje, dr. Kazys Ambrozaitis. Su kitais kalbėtojais tariamasi.

Dr. D. Degėsys spalio 17 d. St. Petersburg, FL, Lietuvių klube susirinkusiems plačiai papasakojo apie Alzheimer ligą, jos simptomus ir šiuo metu atliekamus tyrimus ligai gydyti.

Visuotiniame Floridos Amerikos Lietuvių klubo susirinkime, įvykusiame St. Petersburg, FL, lapkričio 13 d., išrinkta nauja klubo valdyba, kurią sudaro: pirm. Mečys Šilkaitis, vicepirm. Bronius Bartkus, sekr. Dalila Mackailienė, izd. Juozas Rakšys ir fin. sekr. Petras Navazelskis. Direktoriai — Mykolas Štigla, Bruno Bauks, Jonas Grėbliuskas, Jonas Mikalauskas, Antanas Viktoras ir Ada Striauskienė. Susirinkime dalyvavo 222 nariai.

27-tas literatūros vakaras Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje įvyko gruodžio 5, dalyvaujant poetui-deklamatoriui Kęstučiui Geniui iš Kauno, talkinant poetui Bernardui Brazdžionui ir rašytojai Alei Rūtai. Gruodžio mėnesį numatyti literatūros vakarai Floridoje — Sunny Hills, Daytona Beach, Orlando ir St. Petersburg, sausio 9 — Bostone, sausio 16 — Philadelphijoje ir sausio 22 gal ir 23 Čikagoje.

• „Draugas“ yra draugiškas visiems lietuviams.

Advokatas Gibaitis

6247 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60629

Tel. 1-312-776-8700

Virs 20 metų praktikos civilinėse ir kriminalinėse bylose